

אפריל 2021

הנדון: מכתב מלווה לדוחות הכספיים לשנת 2020 - חברת נמל חיפה בע"מ

חברת נמל חיפה רשמה אל מול כל אתגרי הקורונה, שיאי שינוע מטענים בשנת 2020 בפרט של מכולות יבוא ויצוא ישראלי. הדבר בא לידי ביטוי גם בנתונים כספיים מצוינים:

החברה שמרה על היקפי הפעילות וסיימה את 2020 עם הכנסות בגובה של **כ-748 מיליון ₪**, 2 מיליון ₪ יותר מ-2019! היקף הכנסות זה מהווה הישג גדול לנוכח ירידה דרמטית בתחומי פעילות כגון נוסעים/תיירים וכלי רכב שהושפעו מהקורונה והוא אינו כולל את ההכנסות ממחלקת ים שעברה במהלך השנה לחברת נמלי ישראל.

הרווח התפעולי של נמל חיפה עמד בשנת 2020 על **כ-71 מיליון ₪** (כולל מחלקת ים, ללא הוצאות חד פעמיות).

ב-2020 רשמה חברת נמל חיפה EBIDTA (רווח לפני ריבית, מיסים, פחת והפחתות) גבוה ביותר - 129 מיליון ₪ (ללא הוצאות חד פעמיות) וללא נטרול רווח תפעולי של מח' ים (שהינה פעילות מופסקת) **כ-144 מיליון ₪**.

בנוסף, במסגרת מהלך היסטורי של רפורמה בנמל לקראת התחרות הצפויה עם הנמלים החדשים הצליחה הנהלת הנמל להגיע להסדרי פרישה של 197 עובדים כחלק מרכזי בתוכנית התייעלות כוללת. הפרישה אמנם תתבצע בשלבים במהלך 4 השנים הבאות, אך נרשמה בשנת 2020 הוצאה חשבונאית חד פעמית בסך 575 מיליון ₪. מרבית הוצאה זו ממומנת מכספי יעודות אקטואריות שהופרשו מאז ייסוד החברה. פרישת 197 העובדים תחסוך מאות מיליוני שקלים בהוצאות שכר עתידיות, ותאפשר לנמל להתחרות בהצלחה אל מול התחרות הצפויה עם פתיחת הטרמינלים הפרטיים החדשים במהלך 2021.

ההוצאות החד פעמיות כאמור כללו גם הוצאות בשל יישוב מחלוקות עבר עם חנ"י בסך כ-44.5 מ"ח וכן הפרשות נוספות בגין פחת מואץ של ציוד ובונוסים לעובדים לשנת 2018 על סך של כ-22 מ"ח.

סך הנכסים של החברה עמד בסוף 2020 על כ-3.1 מיליארד שקלים, עליה קלה ביחס לסוף 2019.

ההון העצמי של החברה לשנת 2020 עומד על כ-2 מיליארד ₪.

החברה שמרה בשנת 2020 על איתנות פיננסית גבוהה ועל תזרים מזומנים חיובי מפעילות שוטפת ומפעילות השקעה. לחברה אין חוב פיננסי.

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ

הדוח השנתי לשנת 2020

תוכן עניינים

פרק א' - תיאור עסקי החברה

פרק ב' - דוח הדירקטוריון

פרק ג' - דוחות כספיים

פרק משנה ג'1 - דוח נוסף בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי (SOX)

פרק משנה ג'2 - דוחות כספיים מבוקרים ליום 31.12.2020

פרק משנה ג'3 - חוות דעת אקטואר החברה

פרק ד' - מידע נוסף על החברה הממשלתית

פרק ג'

דוחות כספיים

פרק משנה ג'1

דוח נוסף בדבר אפקטיביות הבקרה
הפנימית על דיווח כספי (SOX)

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של חברת נמל חיפה בע"מ**בהתאם לתקנות החברות הממשלתיות (דוחות נוספים בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי),****התשס"ח-2007**

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של חברת נמל חיפה בע"מ (להלן "החברה") ליום 31 בדצמבר 2020, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון והנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה- Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה ממשלתית הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של בטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי הדיווח הכספי החלים על החברה (כללים אלה החלים על החברה מוסברים בביאור 2 ג' בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020). בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה ממשלתית כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר:

1. מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה);
2. מספקים מידה סבירה של בטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי הדיווח הכספי החלים על החברה (כמוסבר בביאור 2 ג' בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020), ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה ובכפוף לאישורים של רשויות המדינה הנדרשים על פי דין; ו-
3. מספקים מידה סבירה של בטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2020, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של החברה לימים 31 בדצמבר 2020 ו-2019 ולכל אחת משתי השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 והדוח שלנו, מיום 25 במרץ 2021, כלל חוות בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים וכן הפניית תשומת לב לנושאים המפורטים להלן:

א. לאמור בבאור 24(ב) (4) לדוחות הכספיים בדבר תמ"א 13/3 א אשר להערכת הנהלת החברה לא ניתן להעריך את השפעת יישום ההחלטה על אורך החיים התפעולי הצפוי של העגורנים הקיימים במערב הנמל.

ב. לאמור בבאור 24(ב) (8,10-11) לדוחות הכספיים לעניין תביעות ייצוגיות כדלהלן:

1. בדבר בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד החברה ו- 29 גופים נוספים הפועלים בחיפה בעניין דליפת ופליטת חומרים מזהמים שונים לאוויר וגרימת תחלואה עודפת. להערכת הנהלת החברה ובהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטית מדובר בשלב מקדמי ולא ניתן להעריך את הסיכון הקיים אם בכלל בגין דרישה זו ובהתאם לכך לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים של החברה.

2. בדבר בקשה לתביעה ייצוגית כנגד חברת נמל חיפה וכנגד חברת נמל אשדוד בגין נזקים שנגרמו עקב שיבושי עבודה, עיצומים ושבתות שאירעו בשנים האחרונות בנמלים, בחודש מאי 2020, לאחר תאריך הדוח הכספי, דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה. במהלך חודש אוגוסט 2020 הוגש ערעור על החלטה זו לבית המשפט העליון. בדוחות הכספיים לא נכללה הפרשה בגין תביעה זו.

3. בדבר התראה בטרם מסירת הודעת צד ג' שהתקבלה בחברה לאישור תובענה ייצוגית שהוגשה כנגד מספר חברות במפרץ חיפה שעניינה גרימת נזק מעודף תחלואה הנובע מפעילות מזהמת של אותן החברות.

ג. לאמור בביאורים 1(יא-יב) לדוחות הכספיים בדבר הליך מכירת החברה ומנגנון התמורה שנקבע בו וכן לתיאור הסביבה התחרותית של החברה עם השלמת הקמת הנמלים החדשים.

בני ברק,

25 במרץ 2021

ליאון, אורליצקי ושות'
רואי חשבון

תוספת שנייה (תקנה 2)

דוח של הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי לפי תקנות החברות הממשלתיות (ד"חות נוספים בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי), תשס"ח-2007

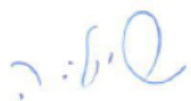
ההנהלה, בפיקוח ובאישור הדירקטוריון של חברת נמל חיפה בע"מ (להלן - החברה), אחראים לקביעתה והתקיימותה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי בחברה. בקרה פנימית על דיווח כספי היא תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי והכנת הד"חות הכספיים למטרות חיצוניות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים והוראות חוק החברות הממשלתיות. בשל המגבלות המובנות שלה, מערכת בקרה פנימית על דיווח כספי אינה מיועדת לספק ביטחון מוחלט שהצגה מוטעית בד"חות הכספיים תימנע או תתגלה.

הדירקטוריון וההנהלה ביצעו בדיקה והערכה של הבקרה הפנימית בחברה על דיווח כספי והאפקטיביות שלה, בהתבסס על הקריטריונים שנקבעו במודל בקרה המכונה "מודל קוסו".

בהתבסס על הערכה זו, הדירקטוריון והנהלת החברה הגיעו למסקנה, כי הבקרה הפנימית בחברה על הדיווח הכספי של החברה לתקופה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2020 היא אפקטיבית.

בתקופה הנ"ל לא חלו שינויים שהשפיעו באופן מהותי או העשויים להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

גאוה ישראלית. עוצמה עולמית

שירלי הלמן הרוש,
סמנכ"ל כספים וכלכלה

מנדי זלצמן,
המנהל הכללי

אשל ארמוני
י"ר הדירקטוריון

תאריך: 25 במרץ 2021

פרק משנה ג' 2

דוחות כספיים מבוקרים
ליום 31.12.2020

חברת נמל חיפה בע"מ

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2020

ה ת ו כ ן

ע מ ו ד

3-4 דוח רואה החשבון המבקר

5-7 הצהרות מנהלים

הדוחות הכספיים:

8-9 דוחות על המצב הכספי

10 דוחות על הרווח הכולל

11 דוחות על השינויים בהון

12-13 דוחות על תזרימי המזומנים

14-92 ביאורים לדוחות הכספיים

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של חברת נמל חיפה בע"מ

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של חברת נמל חיפה בע"מ (להלן - החברה) לימים 31 בדצמבר 2020 ו-2019 ואת הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של בטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון והנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר 2020 ו-2019 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בהון ותזרימי המזומנים שלה לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם להוראות סעיף 33(ב) לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה 1975 וחוזרי רשות החברות הממשלתיות.

מבלי לסייג את חוות דעתנו, אנו מפנים את תשומת הלב לנושאים המפורטים להלן:

א. לאמור בבאור 24(ב)(4) לדוחות הכספיים בדבר תמ"א 13/3 א אשר להערכת הנהלת החברה לא ניתן להעריך את השפעת יישום ההחלטה על אורך החיים התפעולי הצפוי של העגורנים הקיימים במערב הנמל.

ב. לאמור בבאור 24(ב)(8,10-11) לדוחות הכספיים לעניין תביעות ייצוגיות כדלהלן:

1. בדבר בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד החברה ו-29 גופים נוספים הפועלים בחיפה בעניין דליפת ופליטת חומרים מזהמים שונים לאוויר וגרימת תחלואה עודפת. להערכת הנהלת החברה ובהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים מדובר בשלב מקדמי ולא ניתן להעריך את הסיכון הקיים אם בכלל בגין דרישה זו ובהתאם לכך לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים של החברה.

2. בדבר בקשה לתביעה ייצוגית כנגד חברת נמל חיפה וכנגד חברת נמל אשדוד בגין נזקים שנגרמו עקב שיבושי עבודה, עיצומים ושביתות שאירעו בשנים האחרונות בנמלים, בחודש מאי 2020, לאחר תאריך הדוח הכספי, דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה. במהלך חודש אוגוסט 2020 הוגש ערעור על החלטה זו לבית המשפט העליון. בדוחות הכספיים לא נכללה הפרשה בגין תביעה זו.

3. בדבר התראה בטרם מסירת הודעת צד ג' שהתקבלה בחברה לאישור תובענה ייצוגית שהוגשה כנגד מספר חברות במפרץ חיפה שעניינה גרימת נזק מעודף תחלואה הנובע מפעילות מזהמת של אותן החברות.

*An independent member firm of
Moore global network limited
- members in principal cities
throughout the world*

ג. לאמור בביאורים 1(יא-יב) לדוחות הכספיים בדבר הליך מכירת החברה ומנגנון התמורה שנקבע בו וכן לתיאור הסביבה התחרותית של החברה עם השלמת הקמת הנמלים החדשים..

בבאור 2(ג) לדוחות הכספיים נכלל מידע נוסף הנדרש בהתאם להוראות רשות החברות הממשלתיות (מכח סעיף 33 לחוק החברות הממשלתיות)

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה- PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה ליום 31 בדצמבר 2020, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 25 במרץ 2021 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.

בני ברק,

25 במרץ 2021

ליאון, אודליצקי ושות'
רואי חשבון

הצהרת מנהלים

בהתאם לתקנות החברות הממשלתיות (דוח נוסף בדבר הפעולות שננקטו והמצגים שניתנו להבטחת נכונות הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון), התשס"ו-2005, אני, אשל ארמוני, מצהיר כי:

1. בחנתי את הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון של חברת נמל חיפה בע"מ (להלן - החברה) לשנת 2020 (שניהם יחד להלן - הדוחות).
2. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות אינם כוללים מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שניתנו, לאור הנסיבות שבהן ניתנו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוחות.
3. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח הדירקטוריון משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוחות.
4. אני, לצד אחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, אחראי לקביעתם ולהתקיימותם בחברה של בקרות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוחות. בהתאם לכך קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות.
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, גילינו לרואה החשבון המבקר של החברה ולדירקטוריון שלה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של בקרה פנימית על דיווח כספי העלולים, באופן סביר, להשפיע לרעה על יכולת החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח מידע כספי.
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שמעורבים בה מנהלים או עובדים אחרים בעלי תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

אשל ארמוני
יו"ר הדירקטוריון

25 במרץ, 2021
תאריך

הצהרת מנהלים

בהתאם לתקנות החברות הממשלתיות (דוח נוסף בדבר הפעולות שננקטו והמצגים שניתנו להבטחת נכונות הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון), התשס"ו-2005, אני, מנדי זלצמן, מצהיר כי:

1. בחנתי את הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון של חברת נמל חיפה בע"מ (להלן - החברה) לשנת 2020 (שניהם יחד להלן - הדוחות).
 2. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות אינם כוללים מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שניתנו, לאור הנסיבות שבהן ניתנו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוחות.
 3. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח הדירקטוריון משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוחות.
 4. אני, לצד אחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, אחראי לקביעתם ולהתקיימותם בחברה של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוחות. בהתאם לכך קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות.
 5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, גילינו לרואה החשבון המבקר של החברה ולדירקטוריון שלה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של בקרה פנימית על דיווח כספי העלולים, באופן סביר, להשפיע לרעה על יכולת החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח מידע כספי.
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שמעורבים בה מנהלים או עובדים אחרים בעלי תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

גאוה ישראלית, עוצמה עולמית

מנדי זלצמן
מנהל כללי

25 במרץ, 2021
תאריך

הצהרת מנהלים

בהתאם לתקנות החברות הממשלתיות (דוח נוסף בדבר הפעולות שננקטו והמצגים שניתנו להבטחת נכונות הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון), התשס"ו-2005, אני, שירלי הלמן הרוש, מצהירה כי:

1. בחנתי את הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון של חברת נמל חיפה בע"מ (להלן - החברה) לשנת 2020 (שניהם יחד להלן - הדוחות).
2. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות אינם כוללים מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שניתנו, לאור הנסיבות שבהן ניתנו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוחות.
3. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח הדירקטוריון משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוחות.
4. אני, לצד אחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, אחראים לקביעתם ולהתקיימותם בחברה של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוחות. בהתאם לכך קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות.
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, גילינו לרואה החשבון המבקר של החברה ולדירקטוריון שלה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של בקרה פנימית על דיווח כספי העלולים, באופן סביר, להשפיע לרעה על יכולת החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח מידע כספי.
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שמעורבים בה מנהלים או עובדים אחרים בעלי תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

שירלי הלמן הרוש
סמנכ"ל כספים וכלכלה

25 במרץ, 2021

תאריך

חברת נמל חיפה בע"מ

דוחות על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר		ביאור	
2019	2020		
אלפי ש"ח			
נכסים שוטפים:			
84,771	258,177	3	מזומנים ושווי מזומנים
101	101	(ד)24	מזומנים מוגבלים לשימוש
-	55,000	(ג)4	שווי מזומנים מוגבלים בשימוש – קופה ייעודית
*744,031	864,900	4	השקעות לזמן קצר
87	195		מסים שוטפים לקבל
72,926	48,932	(א)5	לקוחות, נטו
*48,915	36,139	6	חייבים ויתרות חובה
621	675	(ח)2	מלאי דלקים ושמונים
12	43	(ה)8	נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה
*125,518	-	25	נכסים המיוחסים לפעילות מופסקת
1,076,982	1,264,162		
נכסים לא שוטפים:			
33,885	33,104	7	יתרת חובה לזמן ארוך – קופה לעזרה הדדית
1,010,641	987,773	8	רכוש קבוע, נטו
19,253	19,828	9	נכסים בלתי מוחשיים, נטו
3,072	4,275	(כ)2	נכסי זכויות שימוש
172,597	167,539	10, (י)2	הוצאות מראש בגין חכירה תפעולית
*625,027	564,137	(ה)15	נכסים בשל הטבות לעובדים
42,240	45,223	(ה)23	מסים נדחים
1,906,715	1,821,879		
2,983,697	3,086,041		

* מיון מחדש

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

חברת נמל חיפה בע"מ

דוחות על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר		ביאור
2019	2020	
אלפי ש"ח		

התחייבויות שוטפות:

ספקים ונותני שירותים:

124,245	183,709	12	חברת נמל ישראל בע"מ בגין דמי שימוש
25,369	29,852	12	אחרים
39,207	53,984	13	עובדים ומוסדות בגין שכר ונלוות
30,082	45,844	14	זכאים ויתרות זכות
*39,459	-	25	התחייבויות המיוחסות לפעילות מופסקת
258,362	313,389		

התחייבויות לא שוטפות:

*177,215	687,657	15(ה)	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
3,136	4,298	2(כה)	התחייבות חכירה
*209,376	116,099	23(ה)	מסים נדחים
389,727	808,054		

התקשרויות, התחייבויות תלויות, ערבויות ושעבודים:

הון המיוחס לבעלי מניות החברה:

1	1	16	הון מניות
1,353,766	975,390		יתרת רווח
981,841	989,207		קרן הון
2,335,608	1,964,598		
2,983,697	3,086,041		

שירלי הלמן הרוש

סמנכ"ל כספים וכלכלה

מנדר זלצמן
מנהל כללי

אשל ארמוני
יו"ר הדירקטוריון

* מוין מחדש

תאריך אישור הדוחות: 25 במרץ, 2021

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

חברת נמל חיפה בע"מ

דוחות על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			ביאור
2018	2019 אלפי ש"ח	2020	
780,528	746,026	748,036	18
			הכנסות
*(581,555)	(590,702)	(612,398)	19
			עלות ההכנסות, נטו
198,973	155,324	135,638	
			רווח גולמי
(7,300)	(105,409)	(99,786)	20
*(14,742)	36,891	(3,851)	21
126	871	63	8(ה)
-	-	(575,419)	15(ו)
177,057	87,677	(543,355)	
			הוצאות הנהלה וכלליות
			הכנסות (הוצאות) אחרות, נטו
			רווח מהתאמת ערך נכסים מוחזקים למכירה
			יישום תכנית רפורמה- פרישה מוקדמת
			רווח (הפסד) תפעולי
13,378	106,849	14,573	22
(19,784)	(2,105)	(2,244)	22
(6,406)	104,744	12,329	
			הכנסות מימון
			הוצאות מימון
170,651	192,421	(531,026)	
			רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(16,326)	(22,664)	127,051	23(ו)
			הכנסות (הוצאות) מסים על הכנסה
154,325	169,757	(403,975)	
			רווח (הפסד) מפעילויות נמשכות
22,683	20,582	15,852	25
			רווח מפעילות מופסקת, נטו
177,008	190,339	(388,123)	
			רווח (הפסד) לתקופה
7,702	(15,752)	9,170	
			רווח (הפסד) כולל אחר
			רווחים (הפסדים) אקטואריים פעילויות נמשכות, נטו ממס
			רווחים (הפסדים) אקטואריים פעילות מופסקת, נטו ממס
1,320	(1,247)	577	
9,022	(16,999)	9,747	
186,030	173,340	(378,376)	
			רווח (הפסד) כולל
177,008	190,339	(388,123)	
			רווח (הפסד) נקי בסיסי למניה בת 1 ש"ח (בש"ח)
			מספר המניות המשוקלל ששימשו בחישוב הרווח הבסיסי למניה
1,000	1,000	1,000	

* מיון מחדש

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

חברת נמל חיפה בע"מ

דוחות על השינויים בהון

סה"כ ההון העצמי	יתרת רווח אלפי ש"ח	קרן הון	הון המניות	
1,976,238	994,396	981,841	1	יתרה ליום 1 בינואר 2018
154,325	154,325	-	-	רווח מפעילויות נמשכות
22,683	22,683	-	-	רווח מפעילות מופסקת, נטו
7,702	7,702	-	-	רווח כולל אחר מרווחים אקטואריים, נטו ממס
				רווח כולל אחר מרווחים אקטואריים, נטו ממס
1,320	1,320	-	-	פעילות מופסקת
186,030	186,030	-	-	סה"כ רווח כולל
2,162,268	1,180,426	981,841	1	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018
169,757	169,757	-	-	רווח מפעילויות נמשכות
20,582	20,582	-	-	רווח מפעילות מופסקת, נטו
(15,752)	(15,752)	-	-	הפסד כולל אחר מהפסדים אקטואריים, נטו ממס
				הפסד כולל אחר מהפסדים אקטואריים, נטו ממס
(1,247)	(1,247)	-	-	פעילות מופסקת
173,340	173,340	-	-	סה"כ רווח כולל
2,335,608	1,353,766	981,841	1	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
(20,700)	-	(20,700)	-	מחיקת נכס מס נדחה
(916)	-	(916)	-	הוצאות הנפקה
28,982	-	28,982	-	עודף תמורה ממכירת מחלקת ים
(403,975)	(403,975)	-	-	הפסד מפעילויות נמשכות
15,852	15,852	-	-	רווח מפעילות מופסקת, נטו
9,170	9,170	-	-	רווח כולל אחר מרווחים אקטואריים, נטו ממס
				רווח כולל אחר מרווחים אקטואריים, נטו ממס
577	577	-	-	פעילות מופסקת
(371,010)	(378,376)	7,366	-	סה"כ רווח כולל
1,964,598	975,390	989,207	1	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

חברת נמל חיפה בע"מ

דוחות על תזרימי המזומנים

לתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2018	2019	2020
אלפי ש"ח		

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:

154,325	169,757	(403,975)	רווח נקי
---------	---------	-----------	----------

התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת:

התאמות לסעיפי הרווח הכולל:

67,012	67,739	70,474	פחת והפחתות
(22,956)	(34,769)	(18,437)	הכנסות מימון, נטו
25,760	(44,307)	4,928	שערוך נכסים בשל הטבות לעובדים
51	(308)	6,968	הפסד (רווח) ממימוש וגרירת רכוש קבוע
-	-	(51,927)	רווח הון ממכירת מחלקת ים
(126)	(871)	(63)	רווח מירידת ערך נכסים מוחזקים למכירה
16,326	22,664	(127,051)	מסים על הכנסה
86,067	10,148	(115,108)	

שינויים בסעיפי נכסים והתחייבויות:

70,546	(11,609)	23,994	ירידה (עלייה) בלקוחות, נטו
(7,641)	*5,220	27,124	ירידה (עלייה) בחייבים ויתרות חובה
86	(72)	(54)	ירידה (עלייה) במלאי דלקים ושמינים
5,058	5,058	5,058	ירידה בהוצאות מראש בגין חכירה תפעולית
16,784	(50,331)	1,297	הפסד (רווח) משינוי בערכם של נכסים פיננסיים בשווי הוגן
-	6	(34)	הפסד (רווח) מפירעון מוקדם של התחייבות בגין זכויות שימוש
(29,440)	2,159	4,483	עלייה (ירידה) בהתחייבויות לספקים ולנותני שירותים אחרים
14,027	4,036	44,465	עלייה בהתחייבויות לחברת נמלי ישראל בגין דמי שימוש זמן קצר
3,703	(1,323)	14,777	עלייה (ירידה) בעובדים ומוסדות בגין שכר ונלוות
(171,388)	(31,344)	15,762	עלייה (ירידה) בזכאים ויתרות זכות
*(15,860)	*5,981	489,913	שינוי בנכסים בשל הטבות לעובדים, נטו
(114,125)	(72,219)	626,785	

מזומנים ששולמו ושהתקבלו במהלך התקופה עבור:

(1,863)	(9,243)	(2,244)	ריבית ששולמה
24,819	44,012	20,680	ריבית שהתקבלה
(493)	(601)	(387)	מסים ששולמו
37	12	-	מסים שהתקבלו
22,500	34,180	18,049	סה"כ מזומנים שהתקבלו

מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת נמשכת

148,767	141,866	125,751
---------	---------	---------

מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת מופסקת

*37,279	*34,279	23,125
---------	---------	--------

מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת

186,046	176,145	148,876
---------	---------	---------

* מיון מחדש

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

חברת נמל חיפה בע"מ

דוחות על תזרימי המזומנים

לתקופה שהסתיימה ביום
31 בדצמבר

2018	2019	2020
	אלפי ש"ח	

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה:

-	-	175,000	תמורה ממכירת מחלקת ים
1,759	1,688	1,160	תמורה ממימוש רכוש קבוע
(30,896)	(25,025)	(49,285)	רכישת רכוש קבוע
(1,113)	(1,763)	(4,316)	רכישת נכסים בלתי מוחשיים
(306,843)	(452,251)	(428,183)	רכישת נכסים פיננסיים
212,352	238,044	334,878	תמורה ממימוש נכסים פיננסיים
6,284	(1)	-	שינוי בפיקדונות מוגבלים בשימוש
39,535	8,301	(497)	קיטון (גידול) בפיקדונות בתאגידים בנקאיים
(1,194)	(1,307)	451	שינוי ביתרת חובה לזמן ארוך – קופה לעזרה הדדית
(80,116)	(232,314)	29,208	מזומנים נטו שנבעו (שימשו) לפעילות השקעה נמשכת

מזומנים שימשו לפעילות השקעה מופסקת (1,042) (710) (1,188)

מזומנים נטו שנבעו (שימשו) לפעילות השקעה (81,158) (233,024) 28,020

תזרימי מזומנים מפעילות מימון:

-	(2,558)	(2,574)	תשלומי חכירה
-	-	(916)	עלויות גיוס הון
-	(2,558)	(3,490)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון נמשכת

עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים 104,888 (59,437) 173,406

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה 39,320 144,208 84,771

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה 144,208 84,771 258,177

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

1. כללי

א. החברה

חברת נמל חיפה בע"מ (להלן: החברה) הינה חברה ממשלתית, בהתאם לחוק החברות הממשלתיות התשל"ה-1975. החברה נוסדה ביום 21 ביולי 2004 על פי הוראות חוק רשות הספנות והנמלים, התשס"ד-2004 (להלן: החוק) מיום 20 ביולי 2004 והחלה בפעילותה העסקית ביום 17 בפברואר 2005. בהתאם להוראות החוק, שתחילתו ביום 17 בפברואר 2005 (להלן: יום התחילה), בוטלה רשות הנמלים ובמקומה הוקמה רשות הספנות והנמלים במשרד התחבורה שתפקידה לפקח על הספנות והנמלים, פיתוחם, קידום והסדרת פעילותם. בסמוך, לאחר חקיקת החוק הוקמו ארבע חברות ממשלתיות בבעלות מלאה של ממשלת ישראל: חברת נמל חיפה בע"מ, חברת נמל אשדוד בע"מ, חברת נמל אילת בע"מ (להלן: חברות נמל) וחברת נמלי ישראל פיתוח ונכסים בע"מ (להלן: חנ"י). בשנת 2013 הופרטה חברת נמל אילת בע"מ.

ב. כתב ההסמכה

בהתאם לכתב ההסמכה שניתן לחברה בשנת 2005, לפי סעיף 10 לחוק, (להלן: כתב ההסמכה), מטרות החברה הינן כדלקמן:
"חברת הנמל תפעיל את הנמל בשטח חברת הנמל, תקיים ותיתן בו שירותי נמל ושירותים נלווים כאמור בכתב הסמכה זה, תוך שמירה על הבטיחות ואיכות הסביבה, באופן שיבטיח את הפעלתו התקינה והיעילה של שטח חברת הנמל, ברמה ההולמת את צרכי הנמל, לקוחותיו והמשתמשים בו ובמטרה לענות על דרישות המשק ולהפעיל את שטח חברת הנמל כנמל תחרותי, המשמש גם כמרכז לוגיסטי, המיישם טכנולוגיות מעודכנות והמפעיל שיטות עבודה מודרניות ותפעל בכל עת לשיפור שירותי הנמל".

בחודש ספטמבר 2009, החליטה ועדת השרים לענייני הפרטה על המתווה לפיו יופרטו חברת נמל חיפה וחברת נמל אשדוד, בדרך של מכירת כל החזקות המדינה בחברות הנמל. בחודש דצמבר 2018 נחתם הסכם העקרונות בין החברה וההסתדרות בו נקבע כי יפורסם הליך למכירת 100% ממניות החברה למשקיע אסטרטגי בהקדם האפשרי. בחודש ינואר 2020 נחתם הסכם הרפורמה. (ראה גם ביאור 1 (יא) להלן).

בחודש ינואר 2020 התקבלה החלטת ועדת שרים לענייני הפרטה לפיה הוחלט להפריט את כל אחזקות המדינה בחנ"ח בדרך של מכירה פרטית, כמקשה אחת, של כל מניות החברה (100%) לרוכש אסטרטגי, בשילוב עם גיוס הון לחברה באמצעות הקצאת מניות החברה לרוכש ("המכירה" או "הליך המכירה"), כך שסכום מתמורת המכירה שלא יעלה על 1 מיליארד ש"ח יושקע בהון החברה ("סכום ההשקעה") ויתרת תמורת המכירה מעל 1 מיליארד ש"ח, תועבר למדינת ישראל (ראה גם ביאור 1 (יא) להלן).

בחודש אוגוסט 2019 ובחודש ספטמבר 2020 נחתמו הסכמים בין החברה לבין חנ"י בקשר להעברת כל עובדי מחלקת הים ופעילותה מהחברה אל חנ"י או אל חברת בת של חנ"י תוך שמירה על תנאי שכרם והעסקתם של העובדים. כל הפעילות, הנכסים וההתחייבויות של מחלקת הים לרבות שטח הפעילות של מחלקת הים כיום, מבני משרדים, מגדל התצפית, המעגן וכן כל הנכסים התפעוליים של המחלקה כגון גוררות ועוד הועברו לחנ"י. ראה גם ביאור 25 – העברת פעילות מחלקת הים. לאור האמור לעיל עודכן בחודש אוקטובר 2020 כתב ההסמכה של החברה.

בהתאם לכתב ההסמכה המעודכן הנ"ל אשר תקף עד ליום 16 בפברואר 2024, מוסמכת החברה להפעיל בשטח נמל חיפה, כהגדרתו בכתב ההסמכה, את השירותים הבאים:

- (1) שירותי חובה - כוללים, בין היתר, ניטול מטענים ואחסנתם, שירותים לנוסעים, שירותים לכלי-שיט, אספקת מים ודלק לכלי-שיט, ושירותי חובה נוספים לפי כל דין.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

1. כללי (המשך)

ב. כתב ההסמכה (המשך)

2) שירותי רשות - שירותים נלווים נוספים לשירותי החובה לרבות, תחזוקת כלי-שיט וציודם, שירותי מניית מטענים, שירותי הספקת צידה ומזון לכלי-שיט, שירותי המכלת מכולות, שירותים לוגיסטיים נוספים ושירותים אחרים לרווחת באי הנמל וכל פעילות אחרת שהיא נלוות לצורך ביצוע הפעולות וקיום השירותים שהותרו לחברת הנמל, וכן שירותי ייעוץ בתחום הרכש, לרבות מכרזים, הספנות והנמלים, וחדשנות טכנולוגית ומערכות מידע בסביבה עתירת ידע.

בכתב ההסמכה קיימות מספר הגבלות והתניות כדלקמן:

שר התחבורה, בהסכמת שר האוצר, בהתייעצות עם רשות הספנות והנמלים, לאחר שנתן לחברה הזדמנות להשמיע את טענותיה, רשאי לשנות את תנאי ההסמכה להוסיף או לגרוע מהם. לעניין זה יובאו בחשבון, בין היתר, שיקולים כגון: שמירה על רמה נאותה של בטיחות ואיכות סביבה, מתן שירותי נמל באופן יעיל ומקצועי, ההוצאה הכספית שתיגרם לחברת הנמל או ההשפעה על איתנותה הפיננסית, טעמים של צרכי המשק וטובת הציבור ועוד.

שר התחבורה, בהתייעצות עם רשות הספנות והנמלים ולאחר שנתן לחברה הזדמנות להשמיע את טענותיה, רשאי, בכל עת, לבטל או להגביל את הסמכתה של החברה כחברה, בין היתר מהעילות הבאות: חדל להתקיים תנאי מתנאי הכשירות הנדרשים לפי חוק רשות הספנות, ניתן צו לפירוק החברה או שמונה לה כונס נכסים (במידה והצו לא בוטל תוך תקופה מסוימת), הופרו הוראה מהותית או תנאי מהותי שנקבעו בחוק או בכתב ההסמכה (אשר לא ניתנים לתיקון או שלא תוקנו בתוך התקופה שנקבעה), הפרה נמשכת של הוראה או תנאי שנקבעו בחוק הספנות או בכתב ההסמכה.

לעניין זה, הוראה מהותית או תנאי מהותי כוללים: אי תשלום חלק מהותי מדמי השימוש הקבועים או המשתנים או מסכומי האגרות אשר גבתה, החברה הפסיקה לשלם, הגבילה או עיכבה שלא כדין שירות נמל שחובה היה עליה לתת, סירוב למסירת מידע אשר נדרש ממנה על פי דין ועוד.

בנוסף, שר התחבורה רשאי בהתייעצות עם רשות הספנות והנמלים, ולאחר שנתן לחברה הזדמנות להשמיע טענותיה, לבטל או להגביל את ההסמכה, אם ראה כי הדבר נדרש במטרה לתת מענה לצרכי המשק או מטעמים של טובת הציבור.

בוטלה ההסמכה של החברה כאמור בסעיף זה לעיל, יפקעו זכויותיה של חברת הנמל בשטחי התפעול של הנמל והן יהיו של המדינה או של תאגיד מוסמך אחר, כפי שיקבעו שרי האוצר והתחבורה. הוגבלה ההסמכה של החברה, הרי שזכויותיה בשטחי התפעול של הנמל יופקעו כולן או חלקן, כפי שיקבע שר התחבורה.

התעריפים בגין השירותים הנמליים, נקבעו בצו הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (מחירי שירותי נמל) התש"ע-2010, לפי חוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים התשנ"ו-1996 (להלן: - חוק הפיקוח).

לאחר תאריך הדוח הכספי חתמה שרת התחבורה והבטיחות בדרכים על כתב הסמכה מעודכן אשר ייכנס לתוקף רק לאחר ובכפוף להשלמת הליך ההפרטה ומכירת כל מניות המדינה למשקיע פרטי. השינויים המרכזיים בכתב ההסמכה העתידי עוסקים בנושא הפעילות המסחרית של החברה בשטח חזית הים העירונית, בהיבטים משפטיים וכספיים שונים שיחולו על החברה לאחר הפרטתה (העמדת ערבות בנקאית, הוראות בדבר מגבלות על העברת שליטה וכד'), וכן היבטים הנוגעים להסכם מקרקעין עם חנ"י וביטול הוראות הנוגעות לכך בנספח ה' לכתב ההסמכה המקורי. נכון ליום אישור הדוח הכספי, כתב ההסמכה המעודכן טרם נחתם על ידי שר האוצר. (ראה גם ביאור 29(א) להלן).

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

1. כללי (המשך)

ג. יתרות הפתיחה

בהתאם לסעיף 51 לחוק, כל הנכסים וההתחייבויות שהיו לרשות הנמלים ערב יום התחילה, נעשו ביום התחילה לקניין המדינה, למעט התחייבויות לתשלומי פנסיה לעובדים שפרשו מרשות הנמלים לפני יום התחילה, אשר נקבע לגביהן כי יהיו לקניין חנ"י החל באותו יום.

על פי סעיפים 53 ו-54 לחוק, העבירה המדינה לחברות הנמל, נכסים והתחייבויות על פי צווים שנקבעו על ידי השרים ביום 20 בפברואר 2005, כמפורט להלן:

(1) צו רשות הספנות והנמלים (העברת זכויות, חובות והתחייבויות מהמדינה) התשס"ה-2005, המסדיר את העברת הזכויות, החובות וההתחייבויות (לרבות הסכמים) שהועברו כאמור למדינה מרשות הנמלים וממדינה לחנ"י ולחברות הנמל.

(2) צו רשות הספנות והנמלים (העברת זכויות בנכסים שאינם מקרקעין) התשס"ה-2005, המסדיר את העברת הזכויות בנכסים שאינם מקרקעין אשר הועברו למדינה מרשות הנמלים, אל חנ"י ואל חברות הנמל.

(3) צו רשות הספנות והנמלים (העברת תביעות מהמדינה), התשס"ה-2005, המסדיר את העברת תביעות שעילתן קדמה ליום המעבר, שהועברו למדינה כאמור מרשות הנמלים, אל חנ"י וחברות הנמל.

(4) צו רשות הספנות והנמלים (העברת זכויות במקרקעין המועברים) התשס"ה-2005, המקנה זכות שימוש שאינה בלעדית במקרקעין לחנ"י (להלן: צו העברת זכויות במקרקעין).

(5) צו רשות הספנות והנמלים (העברת זכויות בכספים בחברת הפיתוח והנכסים), התשס"ה-2005 (להלן: צו העברת זכויות בכספים) - קובע הוראות לעניין העברה לחברות הנמל של כספים המגיעים לעובדיהן בעת סיום יחסי עובד מעביד, בגין ימי מחלה וחופשה ובגין זכויותיהם לפנסיה תקציבית ולפנסיה צוברת ותיקה.

הנכסים וההתחייבויות שהועברו לחברה ביום 17 בפברואר 2005 נאמדו ונרשמו בספריה לפי העקרונות הבאים:

- נכסים והתחייבויות שוטפים נרשמו לפי הערכים שהועברו לחברה על פי ספרי רשות הנמלים. ההפרש נטו בין הנכסים להתחייבויות נזקף לקרן הון.
- התחייבויות בשל הטבות לעובדים נרשמו על פי הערכה אקטוארית שנעשתה על ידי אקטואר חיצוני.
- ציוד תפעולי הוערך על פי שווי ההוגן ליום ההעברה על בסיס הערכת שמאי חיצוני שהוזמנה על ידי החברה. עודף השווי כאמור על העלות בספרי רשות הנמלים נזקף לקרן הון.
- זכויות בנכסים - ראה סעיף ח' להלן.

עיקרי אומדן השווי של הנכסים המועברים ליום התחילה, הינם לפי המפורט להלן:

- ציוד תפעולי נאמד על פי ערכו כחדש וממנו הופחת בלאי עקב שימוש, לפי מועד רכישתו ולפי מצבו הפיזי של הציוד, תוך שנלקחו בחשבון השבחות שבוצעו בו עד למועד הערכתו. אומדן ערכו כחדש נעשה, בדרך כלל, בהתבסס על מחירי שוק זמינים. אומדן השווי הנ"ל נערך על שמאי מוסמך המשמש כנציג של חברת שמאות בינלאומית בישראל. שמאי זה אף ביצע בחודש אוגוסט 2005 הערכה של שווי הרכוש בנמל לצורך ביטוח הרכוש. הערכת השווי ההוגן של מלאי החלפים נערכה על ידי החברה. ראה גם ביאור 2(ח).

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

1. כללי (המשך)

ג. יתרות הפתיחה (המשך)

- בהתאם לסעיף 49 לחוק, ההתחייבויות בגין זכויות העובדים העוברים לחברה הוטלו על החברה ומנגד, לכיסוי התחייבויות אלו, הועברו לחברה כספים על פי הצו להעברת זכויות בכספים. החברה הזמינה חוות דעת אקטוארית, להערכת שווי התחייבויותיה על פי ההסכמים והחוק, שחלים בינה לבין העובדים. על פי חוות דעת אקטוארית שנערכה ליום התחילה עולה כי קיים עודף נכסים על ההתחייבויות שהועברו על פי הצו כאשר הפרש נזקף לקרן ההון בניכוי המס המתייחס.
- באשר ליתרות הנובעות מהפרשים לצרכי מס ראה סעיף ז' להלן.

ד. צו להעברת זכויות במקרקעין

על פי הצו להעברת זכויות במקרקעין, הועברו מהמדינה לחנ"י נכסי המקרקעין, לרבות המחוברים לנכסים אלו.

בהתאם לסעיף 9 ו-10 לחוק, הקובע כי נכסים המצויים בתחום הנמל יועמדו לשימוש החברה עפ"י כתב ההסמכה ושימוש תאגידיים, שהוסמכו ע"י השר לתת שירותי נמל בחלק מהנמל (להלן: תאגידיים מורשים), בוצעה חלוקה של השטחים כדלקמן:

- שטחים שהועמדו לשימוש החברה כשטח תפעולי של נמל חיפה (מזוהים בצבע צהוב במפה שצורפה לכתב ההסמכה ומכונים "שטחים צהובים").
- שטח של מסוף הכימיקלים הצפוני (מסומן כשטח צהוב מפוספס במפה שצורפה לכתב ההסמכה ומכונה "תפעול משותף – הפעלה ע"י גורם אחר", בניהול חברת הנמל). במסגרת כתב ההסמכה המעודכן יהפוך שטח זה ל"שטח לבן".
- שטח בעל זיקה תפעולית ו/או מסחרית לחברה של מסוף המכולות העורפי (מזוהה כשטח כתום ומכונה "שטח בזיקה תפעולית ו/או מסחרית").
- יתר השטחים שבתחום נמל חיפה (מזוהים בצבע לבן במפה שצורפה לכתב ההסמכה ומכונים "שטחים לבנים").

יש לציין כי אין בידי החברה נכסי מקרקעין הטעונים רישום בספרי המקרקעין. זכויות השימוש של החברה בקרקעות ובמחוברים מעוגנות בסעיף 57 (11) לחוק.

בהתאם לסעיף 9 לחוק, תמורת הנכסים שהועמדו לשימוש החברה, החברה משלמת דמי שימוש קבועים בשיעור של 4% מהכנסותיה, בתוספת דמי שימוש ראויים כפי שנקבע בצו שקבעו השרים. ראה גם סעיף ה' להלן.

בהעדר הסכם בין חנ"י לחברה באשר לנכסים שלא הועברו לרשות החברה, לשימושה כשטח תפעולי, נקבע בצו דמי השימוש שיפורט להלן, כי החברה זכאית ל- 75% מההכנסות נטו שנכסים אלו מניבים, בדרך של הפחתת דמי השימוש הראויים שהחברה מחויבת לשלם לחנ"י.

בשנת 2015 נחתם הסכם בין חנ"י לבין רשות מקרקעי ישראל המסדיר את נושא הזכויות של חנ"י במקרקעין ("הסכם רמ"י").

בחודש ספטמבר 2020 נחתם בין חנ"י לחנ"י הסכם להעמדת המקרקעין, אשר תוקפו מיום 1.1.2021. עם כניסת הסכם המקרקעין לתוקף בוטלו גם הסדרים שונים. להלן עיקרי הסכם המקרקעין:

- (1) הסכם זה גובר ומבטל כל התקשרות, מצג, הסדר, והסכמים קודמים, בין אם נעשו בכתב ובין אם נעשו בעל פה, בנוגע לעניינים הכלולים בו. עם כניסתו לתוקף של ההסכם אין ולא יהיה עוד תוקף להוראות הסכם הביניים משנת 2005, ככל שעמדו בתוקפן במועד חתימת הסכם המקרקעין.
- (2) המשמעות המעשית של כך הינה כי עקרון ה-As-Is (על החרגותיו) הינו בתוקף רק ממועד הסכם המקרקעין.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

1. כללי (המשך)

ד. צו להעברת זכויות במקרקעין (המשך)

זכות השימוש

כידוע, בהתאם להוראות סעיף 9 לחוק רשות הספנות והנמלים, העמידה חנ"י את השטח התפעולי לשימושה של החברה. אליבא ההסכם, זכות השימוש ניתנה לחברה למשך תקופת ההסכם, למטרת מילוי התחייבויות חברת הנמל בהתאם לכתב ההסמכה של החברה. הסכם המקרקעין מסדיר את היקפה של זכות השימוש המוענקת לחברה וקובע כי אינן נחשבות לזכויות שכירות או לכל זכות קניינית אחרת. זכויות אלו כפופות לזכויות המוקנות לחנ"י על פי חוק רשות הספנות והנמלים, כתב ההסמכה של חברת הפיתוח והנכסים והסכם רמ"י (המפורט לעיל) – ככל שרלבנטי. זכות השימוש אינה כוללת זכות לשימוש בעומק המקרקעין וברום, אלא עד לגבולות הנדרשים לצורך תפעול הנמל ולצורך הפעילויות המותרות בלבד, גם בתווך האווירי וגם בתווך התת קרקעי.

- (1) זכות השימוש מוגבלת לשכבה מסוימת בלבד, וחנ"י רשאית לעשות כל שימוש בשכבות האחרות ככל שהדבר אינו פוגע באופן מהותי בחברה.
- (2) התייחסות לשטח חזית הים - הוסכם כי הסדרת שטח חזית ים, כהגדרת מונח זה בתמ"א 3/13 א תעשה בהסכם נפרד, ולא במסגרת הסכם זה. עם זאת, הוסכם כי למען הסר ספק מובהר, כי ביחס לעצם השימוש, תקופת השימוש ודמי השימוש בשטח חזית הים חלות הוראות ההסכם.

עקרון ה As-Is

- (1) בין הצדדים הוסכם כי השטח התפעולי הועמד לרשות חנ"ח בהתאם להסכם הביניים As-Is ולפיכך, החברה מכירה היטב את השטח התפעולי ואת מצבו הפיסי, הטכני, החוקי, הרישוי והסטטוטורי ומוותרת בזאת באופן שאינו ניתן לביטול על כל טענה ו/או תביעה ו/או דרישה מכל סוג שהוא מחנ"י בקשר לשטח התפעולי ו/או מצבו.
- (2) לחנ"י אין כל התחייבות כלפי החברה לגבי מצב השטח התפעולי וההתחייבות לתקן ו/או להשתתף בעלויות התיקון ו/או לשקם ו/או לשדרג את השטח התפעולי או כל חלק ממנו, פרט לאחריותה על פי ההסכם וכמפורט בנספח התשתיות.
- (3) עם זאת, הצדדים הסכימו הצדדים על החרגת עיקרון ה-As-Is ואחריות חנ"י בכל הנוגע לסטטוטוריקה, לחלוקת האחריות בהיבט זיהום – הגנת הסביבה ולהיבט המסים ותשלומי חובה.
- (4) כמו כן הצדדים הסכימו כי החברה לא תפעל כדי לפגוע בביצוע פעולות של חנ"י בשטחים הסמוכים לשטח התפעולי לרבות פעילויות מתחרות והחברה לא תוכל להתנגד או לטעון כנגד כך.

נספח התשתיות

חנ"י התחייבה כלפי חנ"ח בנספח התשתיות:

- (1) להקים גשר מחבר בין נמל קישון מזרח לנמל קישון מערב, באופן שיתאים לדרישות התפעוליות של החברה כאשר חנ"י נושאת בכל העלויות הכרוכות בביצוע הגשר, לרבות עלויות תכנון, ניהול ופיקוח, ביצוע, וכל עלות אחרת הכרוכה בביצועו במישרין או בעקיפין. עוד הוסכם כי חנ"י תעשה מאמץ להשלים את התכנון הנדרש לשם ביצוע הגשר המחבר לא יאוחר מיום 1.7.2023.
- (2) חנ"י תפעל להמשך תכנון סטטוטורי של הרציף המזרחי ורציף כרמל ב' (בהתאם להגדרה שנקבעה בהסכם העקרונות ובנספח להחלטת הממשלה כ"אזור כרמל ב'") - כנמל עמוק מים במטרה להביא לאישור התוכניות הסטטוטוריות עד לשנת 2030. (קידום תכנון הינו בהיבט התכנון והאישור של התכניות ולא כולל היטלים ומסים הנגזרים מכך).

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

1. כללי (המשך)

ד. צו להעברת זכויות במקרקעין (המשך)

נספח התשתיות (המשך)

(3) חנ"י התחייבה להעמיד סכום סך של לפחות 300 מיליון ש"ח ועד 600 מיליון ש"ח לטובת שדרוג הרציף המזרחי או הקמת כרמל ב' בהתאם לתנאים שהוסכמו בין הצדדים ובהתאם לבחירת החברה בזהות הרציף אשר ישודרג לרציף עמוק מים. (סכום ההשתתפות של חנ"י וזהות הרציף שישודרג משתנה בקשר עם השלמת הליך ההפרטה ומכירת החברה למשקיע אסטרטגי והכל כמפורט בהסכם המקרקעין).

(4) לעמדת החברה ונוכח התחייבות המדינה (בהסכם העקרונות) כלפי הסתדרות העובדים והחברה כי מימון שכזה ייעשה "ובלבד שלא תיפגע האיתנות הפיננסית של החברה", סעיף זה הינו אך ורק במישור מערכת היחסים שבין החברה לבין חנ"י, וככל שלא תושלם ההפרטה מכל סיבה שהיא, ביצוע רציף עמוק מים עודנו מותנה בכך שלא תיפגע האיתנות הפיננסית של החברה.

אישור השרים

בהתאם להוראות סעיף 9(ב) לחוק רשות הספנות והנמלים, שרי התחבורה והאוצר אישרו את הסכם המקרקעין כאמור והמשמעות היא ביטולו של צו דמי שימוש על הצדדים. במקום צו דמי השימוש חל, החל מתחילת שנת 2021 מודל דמי שימוש חדש כמוגדר בהסכם המקרקעין. (ראה הרחבה להלן).

ה. דמי שימוש

בתאריך 27 בפברואר 2005, פורסם על ידי השרים, צו רשות הספנות והנמלים (קביעת דמי שימוש משתנים ראויים שתשלם חברת נמל לחברת הפיתוח והנכסים), תשס"ה-2005 (להלן: צו לקביעת דמי שימוש משתנים). ביום 1 באוקטובר 2010 נכנסה לתוקף רפורמה בתעריפי השירותים הנמליים שבעקבותיה שונה גם צו דמי השימוש בצו רשות הספנות והנמלים (קביעת דמי שימוש משתנים ראויים שתשלם חברת נמל לחברת הפיתוח והנכסים (תיקון)), התש"ע-2010. על פי האמור בצו הנ"ל, שילמה חברת הנמל לחנ"י עד וכולל שנת 2020, דמי שימוש ראויים בעד השימוש במקרקעין ובמחברים, אשר הועמדו לשימוש החברה.

דמי השימוש הראויים עד וכולל שנת 2020 חושבו כדלקמן:

- סכום שנתי קבוע (רכיב קבוע) של 40 מיליון ש"ח צמוד למדד המחירים לצרכן ביום 1 בינואר של כל שנה, אשר שולם לחנ"י בפריסה של 12 תשלומים חודשיים שווים.
- סכום משתנה (רכיב משתנה) המשולם אחת לרבעון והמחושב כאחוז משתנה מהכנסות החברה ממתן שירותי נמל בלבד. (להלן שיעור הרכיב המשתנה: 2.81% בשנת 2010, 2.76% בשנת 2011, 3.61% בשנת 2012, 4.33% בשנת 2013, 4.96% בשנת 2014, 5.53% בשנת 2015, 7.9% בשנת 2016, 8.32% בשנת 2017, 8.19% בשנת 2018, 8.06% בשנת 2019 ושיעור של 7.55% בשנת 2020).

מהסכומים שלעיל, הופחתו הסכומים הבאים:

- 75% מסכום הכנסות חנ"י, נטו, שבעיקרן נגבות ע"י החברה בעבור חנ"י, בגין שירות שניתן ע"י מי שאינו חברת נמל.
- 75% מהכנסות חנ"י, נטו, ממתן זכויות במקרקעין ובמיטלטלין למי שאינו חברת נמל.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

1. כללי (המשך)

ה. דמי שימוש (המשך)

בחודש נובמבר 2020 אושר על ידי השרים הסכם המקרקעין שנחתם בחודש ספטמבר 2020 בין החברה לבין חנ"י המגדיר בין היתר את האחריות, הזכויות והחובות של החברה ושל חנ"י בקשר לקבלת זכות השימוש במקרקעין להפעלת שירותי נמל ולרבות דמי השימוש שתשלם החברה לחנ"י עבור קבלת זכויות השימוש במקרקעין בתקופה ההסמכה וזאת בנוסף לדמי השימוש הקבועים בשיעור של 4% מהכנסותיה שתשלם החברה למדינה בהתאם להוראות החוק.

על פי הסכם המקרקעין הנ"ל, בגין ביטול צו דמי השימוש הנ"ל ולרבות בגין זכאותה של חברת הנמל לקבלת 75% מהכנסות חברת הפיתוח והנכסים ממתן זכויות במקרקעין הרלוונטיים, בניכוי ההוצאות הרלוונטיות, כמפורט בסעיף ג2 לצו דמי השימוש לרבות פרט 6 בתוספת לצו דמי השימוש, תשלם חנ"י לחברה ולמשך חמש שנים עוקבות, החל משנה אחת לאחר תום השנה בה החברה תחדל מלהיות חברה בבעלות ממשלתית מלאה כמשמעות מונח זה בחוק החברות הממשלתיות תשל"ה-1975, סכום שנתי בשיעור של 30% מהכנסותיה של חנ"י ממתן זכויות במקרקעין הרלוונטיים ובלבד שסך התשלום המצטבר שתעביר חנ"י עבור כל חמש השנים הנ"ל לא יעלה על סך של 100 מיליון שקלים חדשים לכל התקופה כשהם צמודים למדד המחירים לצרכן הידוע ביום חתימת ההסכם. היה וביום 01.01.2028 תישאר החברה חברה בבעלות ממשלתית מלאה כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות, תשל"ה - 1975, תשלם חנ"י לחברה סך של 100 מיליון שקלים חדשים בתשלום אחד בתום השנה הקלנדרית כשהוא צמוד למדד הבסיס הנ"ל.

על פי ההסכם, במהלך תקופת ההסכם תשלם חברת הנמל לחנ"י דמי שימוש כמפורט להלן:

דמי שימוש רכיב קבוע –

שנים	דמי שימוש רכיב קבוע בש"ח עבור כל שנה קלנדרית מלאה

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

1. כללי (המשך)

ה. דמי שימוש (המשך)

דמי שימוש רכיב משתנה –

החל מיום 01.01.2021 בגין כל שנה קלנדרית, בנוסף לרכיב הקבוע תשלם החברה לחנ"י סכום משתנה המתקבל ממכפלת האחוז הנקוב להלן מסך ההכנסות של החברה כמפורט להלן:

היקף ההכנסות / בסיס החישוב	אחוז הרכיב המשתנה

- מלל בעל אופי מסחרי / מידע עסקי רגיש - נמחק
- מלל בעל אופי מסחרי / מידע עסקי רגיש - נמחק
- מלל בעל אופי מסחרי / מידע עסקי רגיש - נמחק
- מלל בעל אופי מסחרי / מידע עסקי רגיש - נמחק

1. דמי תשתית

בהסכם המקרקעין מינתה חנ"י את החברה לגבות עבורה תשלומים המגיעים לחנ"י בהתאם להוראות צו הפיקוח, לרבות על פי סעיף 41(ב) לצו הפיקוח (להלן: "דמי תשתית"). במשך כל תקופת המינוי האמור תגבה החברה את דמי התשתית בשם חנ"י ותעביר אותם לחנ"י על בסיס יומי בניכוי עמלת הגבייה כשיעורה בהתאם לצו הפיקוח. בהתאם להוראות ההסכם רשאית חנ"י, לפי שיקול דעתה הבלעדי ובכל עת במהלך תקופת ההסכם, לבטל ו/או לחדש את המינוי האמור על ידי מסירת הודעה בכתב לחברה.

2. מסים

כחלק מהליך השינוי המבני של רשות הנמלים כפי שפורט לעיל ושנעשה בדרך של חקיקה, נערכו דיונים בין רשות המסים, לבין רשות החברות הממשלתיות ונציגי חברות הנמל וחנ"י, במטרה לנסח תקנות המסדירות נושאי מס שונים, העולים מן ההליך של השינוי המבני שבוצע. בחודש יולי 2009 תוקנו תקנות רשות הספנות והנמלים (הוראות לעניין דיני המס), התשס"ט-2009, המסדירות את הטיפול כמוסבר להלן. ראה הרחבה בביאור 23 להלן.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

1. כללי (המשך)

ח. זכויות בנכסים

(1) זכות שימוש בקרקעות

בשנת 2005 במסגרת חלוקת הנכסים והרכוש הקבוע שנערכה על ידי המדינה, נמסרו לחברה הסכומים בגין עלות הקרקעות, שזכות השימוש בהן יוחסה לחברה, על פיהם חושבו דמי השימוש. סכומים אלו לא פורטו ביחס לקרקעות ספציפיות, אלא באופן כללי, בחלוקה גלובאלית. הסכומים כאמור, המסתכמים בכ- 41.5 מיליון ש"ח, שימשו עד למועד כניסתה לתוקף של הרפורמה בדמי השימוש בשנת 2010 לצורך חישוב דמי השימוש בעד מרכיב הקרקע לפי שיעור של 7.5% לשנה.

(2) זכויות בנכסים שלא הועברו לשימוש החברה

בצו לקביעת דמי השימוש המשתנים שהיה בתוקף עד ליום 31.12.2020 ושתוקפו פג בהסכם המקרקעין עליו חתמה החברה, נקבעה זכאותה של החברה ל- 75% מההכנסות נטו, שתניב חנ"י מנכסים ומקרקעין שבשטח נמל חיפה, שלא הועברו לשימוש החברה. הכנסות אלו של חנ"י, נגבו ברובן על ידי החברה, בעבור חנ"י, בגין אגרות מסוגים שונים, אשר מוטלות, בקשר לשירותים שניתנו על ידי מי שאינו חברת נמל בתחום הנמל, מחוץ לשטח התפעולי של החברה. כמו כן, זכאות זו כוללת 75% מההכנסות נטו, בגין מתן זכות שימוש במקרקעין למי שאינו חברת נמל. יצוין כי ביחס להכנסות אלו, בכל מקום בו החברה נושאת בהוצאות לשם הפקתן, הן מושבות לה בחלקן היחסי על ידי חנ"י. החברה הייתה זכאית לשיעור של 75% מיתרת ההכנסות נטו, לאחר ניכוי של כל ההוצאות, לרבות הוצאות שהחברה נשאה בהן כאמור, ואשר הושבו לה על ידי חנ"י.

זכות זו, המתוארת לעיל, כוללת את סוגי הכנסות לפי הפרוט שלהלן:

(א) דמי תשתית, דמי ניטול תבואות, דמי אחסנת תבואות בגין הפעילות במסוף התבואות ודמי מינגש הנגבים מבעלי המטענים (או מסוכני המכס מטעמם) ומסוכני אניות על ידי החברה בעבור חנ"י, וכן הכנסות בגין מתן זכות במקרקעין, הנגבות על ידי חנ"י.

(ב) דמי תשתית בגין הפעילות במסוף הדלק ודמי מינגש הנגבים מבעלי המטענים (או סוכני המכס מטעמם) ומסוכני אניות על ידי החברה בעבור חנ"י, וכן הכנסות ממתן זכויות במקרקעין שבשטח נמל חיפה הנגבות על ידי חנ"י.

(ג) דמי תשתית, הכנסות מניטול כימיקלים בגין הפעילות במסוף הכימיקלים הדרומי ודמי מינגש הנגבים מבעלי המטענים (או סוכני המכס מטעמם) ומסוכני אניות על ידי החברה בעבור חנ"י, וכן הכנסות ממתן זכויות במקרקעין, הנגבות על ידי חנ"י.

(ד) דמי תשתית, הכנסות מניטול כימיקלים בגין הפעילות במסוף הכימיקלים הצפוני ודמי מינגש הנגבים מבעלי המטענים (או מסוכני המכס מטעמם) ומסוכני האניות על ידי החברה בעבור חנ"י, וכן הכנסות ממתן זכויות במקרקעין, הנגבות על ידי חנ"י.

(ה) אגרות המוטלות על ספינות דיג ואגרות המוטלות על כלי שיט קטנים (יאכטות), הנגבות על ידי חנ"י ממשתמשים שונים בגין פעילותם במעגן הדיג ובנוסף לכך הכנסות ממתן זכויות במקרקעין הנגבות על ידי חנ"י.

(ו) הכנסות בגין מתן זכויות במקרקעין בשטח נמל חיפה למשתמשים השונים (סוכני אניות, חברות תובלה, סוכני מכס, משרדי ממשלה וכיוצא ב), הנגבות על ידי חנ"י ו/או החברה.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

1. כללי (המשך)

ח. זכויות בנכסים (המשך)

2) זכויות בנכסים שלא הועברו לשימוש החברה (המשך)

החל מיום 01.01.2021 עם כניסתו לתוקף של הסכם המקרקעין, האחריות הכוללת במסוף הכימיקלים הצפוני תהא בידי חנ"י וחברת הנמל, כחלק ממודל דמי השימוש החדש, תחול לקבל רווחים ממסוף זה. בנוסף לבקשת חנ"י, תמשיך החברה לתת שירותי ניהול במסוף הכימיקלים הצפוני (כולל הקצאת עובדי החברה) למשך תקופה שלא תעלה על 8 חודשים מיום החתימה ועד לגיבוש הסכם להעברת ניהול המסוף מהחברה לחנ"י ("תקופת הביניים"). בתקופת הביניים תישא חנ"י בעלויות של החברה בניהול המסוף. היה ולא יגיעו הצדדים להסכם בתום תקופת הביניים והחברה תמשיך להקצות עובדים לניהול המסוף, תישא חנ"י בעלויות המעביד של עובדים אלו בלבד, וזאת עד להגעה להסכם. על אף האמור לא הגיעו הצדדים להסכם במסגרת תקופת הביניים, תוארך תקופת הביניים ב-4 חודשים נוספים ובלבד שמנכ"ל משרד התחבורה אישר כי החברה פעלה בשקידה ראויה במסגרת ההליכים להגעה להסכם.

כמו כן, לבקשת חנ"י, תמשיך החברה לתת שירותי חיוב (בילינג) ושירותי גבייה ללקוחותיה של חנ"י עבור חנ"י במסוף הדלק (תש"ן) ובמסוף התבואות (דגון) בנמל חיפה, לרבות דמי תשתית, דמי מנגש, דמי פינוי מי שיפוליים מאניות, דמי איסוף אשפה מאניות, דמי אספקת מים לאניות, דמי ניטול תבואות, דמי אחסנת תבואות.

ט. תשלומי דיבידנד

1) חוק החברות הממשלתיות, תשל"ה-1975, קובע כי החלטת הדירקטוריון בדבר ייעוד הרווחים של החברה טעונה אישור רשות הממשלתיות. חלקה רשות החברות על החלטת הדירקטוריון תפעל החברה על פי החלטת רשות החברות, בכפוף לאישור שר האוצר. בכל מקרה, חלוקה כאמור לעיל, כפופה גם להוראות ולמגבלות הקבועות בחוק החברות, ועל החלוקה שתבוצע לבסוף לשקף את שתי המגבלות גם יחד. מדיניותה הנוכחית של רשות החברות, אשר אושרה ע"י שר האוצר, כמפורט בחוזר הרשות מספר 18/5-2 מיום 11 בדצמבר 2018 (והיכולה להשתנות מעת לעת) ביחס ליעוד רווחים לתשלומי דיבידנדים, קובעת כדלקמן:

א) על חברה ממשלתית לייעד מדי שנה לפחות 50% מהרווחים השוטפים, לפני תשלום בונוס לעובדים מתוך הרווחים לעובדים, לצורך חלוקת דיבידנד במזומן.

ב) על אף האמור בסעיף א, בהתאם לדין, הרשות רשאית לקבוע מדיניות חלוקה שונה לחברה ממשלתית ביחס לרווחים השוטפים שלה, וכן רשאית הרשות לקבל החלטה לגבי חברה מסוימת החורגת מהמדיניות האמורה, והכל נוכח נסיבותיה הפרטניות של החברה ומנימוקים שיפורטו.

ג) ביחס לרווחים הצבורים, בהתאם לדין, הרשות רשאית לקבוע מדיניות ייעוד רווחים לחברה ממשלתית מסוימת או לקבל החלטה פרטנית בדבר חלוקה מתוך רווחים צבורים בחברה מסוימת.

ד) הרשות, ככלל, לא תאשר החלטת דירקטוריון בדבר ייעוד רווחים שאינו בגדר חלוקה.

ה) הוראות אלו זה לא יחולו על חברה שנקבע בתקנונה איסור על חלוקת רווחים.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

1. כללי (המשך)

ט. תשלומי דיבידנד (המשך)

(2) בישיבת דירקטוריון החברה בחודש פברואר 2009, במסגרת דיון על ייעוד רווחי החברה ובהסתמך על הדוחות הכספיים ביניים של החברה ליום 30 בספטמבר 2008, אושרה חלוקת דיבידנד בסך של כ- 109,437 אלפי ש"ח המהווה שיעור של 30% בגין רווחי החברה בשנים 2005-2007, כפי שהוצגו בדוחות הכספיים שאושרו בגין שנים אלו, וזאת לאחר סיכום עם רשות החברות הממשלתיות. יתרת הרווחים בגין השנים 2008-2019 בניכוי הדיבידנד ששולם מיועדת לביצוע תכנית ההשקעות של החברה לשנים הבאות ולמימון מענקי ההפרטה והסכמי עבודה. רשות החברות הממשלתיות הודיעה כי החלטת דירקטוריון החברה בדבר ייעוד רווחים בגין השנים 2008 ואילך לא אושרה על ידה.

במסגרת הסכם עקרונות שנחתם בשנת 2018 בין המדינה לבין החברה הסכימה המדינה לוותר על דיבידנדים עתידיים לצורך אבטחת איתנותה הפיננסית של החברה לקראת התחרות הצפויה בנמלי הים ויישום הסכם הרפורמה. בחודש ינואר 2020, במסגרת החלטת ועדת השרים לענייני הפרטה נקבע כי החל ממועד ההחלטה ועד למועד השלמת הליך המכירה או ביום 31.12.2021, לפי המוקדם, לא תחוייב החברה לחלק דיבידנדים לפי סעיף 33(ג) לחוק החברות הממשלתיות. באמור אין בכדי לגרוע מזכויות העובדים לקבלת בונוסים.

י. רשת ביטחון

בחודש פברואר 2005 התחייבה חנ"י כלפי החברה בהסכם, להעניק לחברה הלוואת רשת ביטחון, במידה ותתרחש הרעה בתנאים פיננסיים מסוימים של החברה בהתאם לדוחותיה הכספיים של החברה והנובעים מהיקף תזרים המזומנים של החברה ותכנית ההשקעות שלה.

במסגרת ההסכם התחייבה חנ"י, להעניק לחברה רשת ביטחון כספית בדמות הלוואות בתנאים מסוימים המפורטים בהסכם ואשר מיועדות בראש ובראשונה לתשלום שכר לעובדי החברה. עצם מתן ההלוואה, סוג ההלוואה ותנאי הריבית שלה ייקבעו בהתאם ליחס בין הכנסות החברה המתוכננות לבין ההכנסות בפועל משירותים נמליים בניכוי דיבידנדים ואל מול תכנית השקעות מאושרת של החברה לשנים הבאות.

מסמך רשת הביטחון קובע 3 תקופות תוקף: אחת - פקיעת תוקף מוחלטת עם הפרטת מעל 50% מהחברה; שנייה - בחלוף 10 תקופות מדידה ל"סיבות משקיות מקומיות" – היינו עד לשנת 2015; שלישית - בנסיבות של מתן אפשרות להנחה על תעריף.

נכון לתאריך הדוחות הכספיים החברה לא פנתה לחנ"י לקבלת הלוואה כלשהי במסגרת הסכם רשת הביטחון.

יא. הנפקת החברה בבורסה – הסכם הרפורמה - הפרטת החברה / מכירה למשקיע אסטרטגי

בחודש ספטמבר 2009, החליטה ועדת השרים לענייני הפרטה על המתווה לפיו יופרטו חברת נמל חיפה וחברת נמל אשדוד, בדרך של מכירת כל החזקות המדינה בחברות הנמל. בחודש אפריל 2010 הגישה החברה טיוטת תשקיף לרשות ניירות ערך בקשר ליישום השלב הראשון בהחלטה הנ"ל. הליך ההפרטה הוקפא הלכה למעשה באפריל 2010.

בחודש דצמבר 2018 נחתם הסכם העקרונות בין החברה, המדינה וההסתדרות העובדים בו נקבע כי יפורסם הליך למכירת 100% ממניות החברה למשקיע אסטרטגי בהקדם האפשרי בכפוף להשלמת כל התנאים הבאים:

- חתימת הסכם מקרקעין מפורט בין חנ"י לבין החברה
- חתימת הסכמים להעברת מחלקת הים מהחברה לחברת בת של חנ"י
- חתימת כל ההסכמים הקיבוציים עם נציגויות העובדים בקשר למסמך עקרונות זה.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

1. כללי (המשך)

יא. הנפקת החברה בבורסה – הסכם הרפורמה - הפרטת החברה / מכירה למשקיע אסטרטגי (המשך)

עוד נקבע בהסכם העקרונות כי ההגנה שנקבעה בהסכמי הרפורמה של שנת 2005 ובמתווה ההפרטה להארכת תוקף ההסכמים הקיבוציים, הנוהגים והנהלים (לרבות הזכויות התלויות בוותק לפי ההסכמים, הנוהגים והנהלים) במקרה בו תרדנה אחזקות המדינה מתחת ל-51%, תחול אף במקרה של מכירה למשקיע אסטרטגי, וזאת לתקופה של חמש שנים ממועד המכירה למשקיע האסטרטגי כמפורט בהסכם 2005 בהתאמה ומבלי לגרוע מהתחייבויות לתקופות ארוכות יותר ככל שקיימות כגון בעניין הגנה על פיטורים ורשת בטחון לתשלומי פרמיה. כמו כן, בחמש השנים הראשונות ממועד השלמת המכירה למשקיע האסטרטגי, תהיה לארגון העובדים הזכות למנות שני משקיפים בדירקטוריון שיתקיימו בהם תנאי הכשירות המקצועית, כאמור בתקנות החברות (תנאים ומבחנים לדירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ולדירקטור בעל כשירות מקצועית), תשס"ו-2005 ("כשירות מקצועית"). לפחות משקיף אחד יהיה חיצוני לחברה. בתום חמש שנים מן המועד כאמור, תהיה לארגון העובדים הזכות למנות משקיף אחד בלבד, העומד בתנאי הכשירות המקצועית והוא יהיה חיצוני.

בחודש ינואר 2020 החליטה ועדת השרים לענייני הפרטה על הפרטת כל אחזקות המדינה בחברה בדרך של מכירה פרטית, כמקשה אחת, של כל מניות החברה (100%) לרוכש אסטרטגי, בשילוב עם גיוס הון לחברה באמצעות הקצאת מניות החברה לרוכש (להלן "המכירה" או "הליך המכירה"), כך שסכום מתמורת המכירה שלא יעלה על 1 מיליארד ש"ח יושקע בהון החברה ("סכום ההשקעה") ויתרת תמורת המכירה מעל 1 מיליארד ש"ח, תועבר למדינת ישראל. על הרוכש יהיה לעמוד בדרישות ניסיון וקריטריונים כפי שגובשו על ידי רשות החברות הממשלתיות, אגף התקציבים במשרד האוצר, משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, לרבות רספ"ן בהתייעצות עם חנ"י והחברה. על הרוכש האסטרטגי יהיה לעמוד בתנאים ואמות מידה שיבטיחו חוסן כלכלי ואיתנות פיננסית מתאימה לרכישת מניות החברה והבעלות עליה כפי שיקבע על ידי הוועדה למכירת מניות המדינה ועל פי שיקול דעתה. נכון למועד הדוח התפרסם על ידי רשות החברות הממשלתיות המרכז למכירת מניות המדינה ואף הוגשו על ידי מספר מציעים פוטנציאליים בקשות לעיון במסמכי המרכז ובמסמכים נוספים שנמצאים בחדר מידע שפתחה החברה והמכיל מידע ומצגים רלוונטיים בקשר לביצוע המכירה. המידע הכלול בסעיף זה בדבר ההפרטה הינו בבחינת מידע צופה פני עתיד, אשר התממשותו אינה ודאית ועשויה להיות שונה בין היתר בשל גורמים שאינם בשליטת החברה, ולפיכך נכון למועד אישור הדוחות הכספיים ההליך למכירת מניות החברה מתנהל והחברה אינה יכולה להעריך בשלב זה באיזה מועד יסתיים ההליך ותושלם הפרטת החברה.

יב. הקמת והפעלת נמלים חדשים

בשנת 2013 פרסמה חנ"י מכרזים להקמת ולהפעלת שני נמלים פרטיים נוספים (נמל הדרום ונמל המפרץ, בהתאמה). נכון ליום עריכת הדוחות הכספיים נבחרו שתי קבוצות קבלניות להקמת התשתיות וכן שתי חברות מפעילות להפעלת נמל המפרץ בחיפה ולהפעלת נמל הדרום באשדוד. נכון למועד אישור הדוחות על המצב הכספי עבודות הקמת התשתיות נמצאות בשלבי השלמה. החברה בוחנת את השפעת האמור לעיל על מהלך עסקיה ומעריכה כי תחילת הפעילות של הנמלים החדשים הצפויה ברבעון השלישי של שנת 2021 תקטין באופן מהותי את ההכנסות העתידיות של החברה מפעילות בתחום המכולות. החברה החלה להיערך בעניין זה ובחודש ינואר 2020 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד (בעניין הרפורמה בנמל חיפה) הכולל הסכם לפרישה מוקדמת של חלק מעובדי החברה הוותיקים והסכמי התייעלות במחלקות השונות על מנת לצמצם את היקף הוצאות התפעול השוטפות והעתידיות של החברה. במקביל בוחנת החברה כניסה לתחומי פעילות חדשים על מנת להגדיל את היקף ההכנסות העתידיות של החברה.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

1. כללי (המשך)

יג. הגדרות:

- החברה - חברת נמל חיפה בע"מ.
- בעלי עניין ובעל שליטה - כהגדרתם בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010.
- צדדים קשורים - כהגדרתם בתקן חשבונאות בינלאומי 24 בדבר גילויים בהקשר לצד קשור. בדוחות הכספיים נכללו בסעיף צדדים קשורים משרדי ממשלה וחברות ממשלתיות.
- מטבע הצגה - המטבע בו מוצגים הדוחות הכספיים.
- מדד - מדד המחירים לצרכן, כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- דולר - דולר של ארה"ב.
- תקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן "IFRS") - תקנים ופרשנויות שאומצו על ידי הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) והם כוללים תקני דיווח כספי בינלאומיים (IAS) לרבות פרשנויות לתקנים אלו שנקבעו על ידי הוועדה לפרשנות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) או פרשנויות שנקבעו על ידי הוועדה המתמדת לפרשנויות (SIC) בהתאמה.

2. עיקרי המדיניות החשבונאית

א. (1) אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומי (IFRS)

הדוחות הכספיים של החברה מציינים להוראות תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים.

תקני IFRS אלו כוללים:

- (א) תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS).
- (ב) תקני חשבונאות בינלאומיים (IAS).
- (ג) הבהרות לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRIC) ולתקני חשבונאות בינלאומיים (SIC).

(2) עקרונות עריכת הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים של החברה מוצגים בהתאם למטבע ההצגה (ראה ביאור 2(ד) להלן) כאשר כל הערכים עוגלו לאלף הקרוב, אלא אם צוין אחרת.

הדוחות הכספיים של החברה נערכו תוך יישום עקרון העלות למעט נכסים והתחייבויות מסוימים לגביהם יושם מודל השווי ההוגן, בין היתר, כדוגמת: נגזרים, מכשירים פיננסיים מסוימים, התחייבויות ונכסים בגין הטבות לעובדים.

החברה מציגה את הדוח על הרווח הכולל בהתאם להוראות תקן חשבונאות בינלאומי IAS 1.

(3) תקופת המחזור התפעולי של החברה

תקופת המחזור התפעולי של החברה הינה שנה קלנדרית המתחילה ב- 1 בינואר כל שנה ומסתיימת ביום 31 בדצמבר כל שנה.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

2. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. 4. מגזרי פעילות

IFRS 8 דן באופן הצגת מגזרי פעילות ומחליף את IAS 14. בהתאם לתקן, המידע המגזרי הינו המידע שמקבל ההחלטות התפעוליות הראשי של החברה משתמש בו לצורך הערכת הביצוע המגזרי ולצורך החלטותיו על דרך הקצאת המשאבים למגזרים התפעוליים השונים.

מגזר פעילות הינו רכיב של החברה העונה על כל שלושת התנאים הבאים:

(א) עוסק בפעילויות עסקיות שמהן הוא עשוי להניב הכנסות ובגינן עשויות להתהוות לו הוצאות; וכן

(ב) תוצאותיו התפעוליות נסקרות באופן סדיר על ידי מקבל ההחלטות התפעוליות הראשי של החברה, על מנת לקבל החלטות לגבי משאבים שיוקצו לו ועל מנת להעריך את ביצועיו; וכן

(ג) קיים לגביו מידע כספי נפרד זמין.

המתכונת לדיווח מגזרי של החברה נערכה בהתאם לאופן בו המידע מוצג למקבל ההחלטות התפעוליות הראשי של החברה.

ב. עיקרי האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים

הכנת הדוחות הכספיים של החברה בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומי (IFRS), דורשת מהנהלה להסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. האומדנים וההנחות הנ"ל נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים, ככל שנעשו, נזקפים בתקופה שבה נעשה השינוי באומדן.

אומדנים אלו מצריכים לעיתים שיקול דעת בסביבה של אי וודאות והינם בעלי השפעה מהותית על הצגת הנתונים בדוחות הכספיים.

להלן תיאור הנחות המפתח להסתייעות באומדנים חשבונאיים מהותיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של החברה ואשר בעת גיבושם, נדרשה הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים בתנאי אי וודאות משמעותית. בקביעת האומדנים מפעילה הנהלת החברה שיקול דעת ומתבססת על עובדות, על ניסיון העבר, על תלות בגורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מאומדני ההנהלה שנקבעו בקשר לעריכת הדוחות הכספיים.

(1) תביעות משפטיות

בהערכות סיכויי התביעות המשפטיות שהוגשו נגד החברה, הסתמכה החברה על חוות דעת יועציה המשפטיות. הערכות אלה של היועצים המשפטיים מתבססות על מיטב שיפוטם המקצועי, בהתחשב בשלב שבו מצויים ההליכים המשפטיים וכן על הניסיון המשפטי שנצבר בנושאים השונים. מאחר שתוצאות התביעות תקבענה בבתי המשפט, עלולות תוצאות אלה להיות שונות מהערכות אלה.

(2) נכסי מסים נדחים

נכסי מסים נדחים מוכרים בגין ההפסדים המועברים לצרכי מס והפרשים זמניים, שטרם נוצלו, במידה שצפוי שתהיה הכנסה חייבת עתידית שכנגדה ניתן יהיה לנצלם. נדרש שיקול דעת של ההנהלה על מנת לקבוע את סכום נכס המסים הנדחים שניתן להכיר בו בהתבסס על העיתוי, סכום ההכנסה החייבת במס הצפויה ומקורה.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

2. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. עיקרי האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

(3) הטבות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה

התחייבות בגין תכניות הטבה מוגדרת לאחר סיום העסקה וחלק מהיעודות המשמשות לכיסוי התחייבות זו, נקבעות תוך שימוש בטכניקות הערכה אקטואריות. חישוב ההתחייבות כרוך בקביעת הנחות בין השאר לגבי שיעורי היוון, שיעורי תשואה צפויים על נכסים, שיעור עליית השכר ושיעורי תחלופת עובדים. קיימת אי ודאות בגין אומדנים אלו בשל היות התוכניות לזמן ארוך.

ג. מתוקף היותה חברה ממשלתית, החברה מדווחת בהתאם לחוזרי והנחיות רשות החברות הממשלתיות (להלן - הרשות)

בהתאם להחלטת ממשלה בק/70 מאוגוסט 2004, התקינה החשבונאית הכללית לגבי החברות הממשלתיות הינה כמו של המגזר הפרטי. התקינה הייחודית לחברות הממשלתיות, הינה בנוסף לתקינה של המגזר הפרטי ו/או כהרחבה ו/או בחידוד של נושאים ייחודיים לחברות ממשלתיות, כמפורט בחוזרי הרשות. נקבע כי התקינה הייחודית לחברות הממשלתיות תתבצע בהתאם לחוק.

בהתאם לתקנות החברות הממשלתיות (דוח נוסף בדבר הפעולות שננקטו והמצגים שנתנו להבטחת נכונות הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון), התשס"ו-2005 נכללו בדוחות אלו הצהרות מנהלים. באשר להצהרות המנהלים האמורות, "הבקורות והנהלים הקיימים בחברה והמיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעת החותמים על ההצהרות הנכללות בדוחות אלה", מוסדרים בנוהלי החברה ונוהגיה באמצעות: נהלים בדבר זכויות החתימה על התחייבויות בשם החברה, הליכי אישור עסקאות, מבדק חשבונות ואישורם, נוהגים הקיימים בחברה ביחס לדיווח לנושאי משרה בכירים על עניינים מהותיים ביחס לדוחות הכספיים של החברה במהלך הכנתם והתייעצות עם נושאי משרה בכירים בעניינים אלה וכד'.

כמו כן, החברה מיישמת תהליך של קביעת בקורות ונהלים בהיקף אשר מתאים לגודל החברה, היקף פעילותה ומאפיינים אחרים שלה, לרבות מערך בקרה פנימית הנוגע לדיווח הכספי (SOX).

המצגים הכלולים בדוחות הכספיים ובמידע הנלווה הינם באחריות החברה בלבד והם אינם מחייבים את מדינת ישראל.

ד. מטבע הפעילות ומטבע חוץ

(1) מטבע הפעילות ומטבע ההצגה

(א) מטבע הפעילות

מטבע הפעילות המציג נאמנה, בצורה הטובה ביותר, את ההשפעות הכלכליות של עסקאות, אירועים ונסיבות על מצבה הכספי של החברה הינו מטבע השקל החדש. כל עסקה שאינה במטבע הפעילות של החברה הינה עסקה במטבע חוץ, ראה ביאור 2(ד) (2) להלן.

(ב) מטבע ההצגה

הדוחות הכספיים של החברה מוצגים במטבע השקל החדש.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

2. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. מטבע הפעילות ומטבע חוץ (המשך)

(2) עסקאות, נכסים והתחייבויות במטבע חוץ או בהצמדה אליו

עסקאות הנקובות במטבע חוץ (מטבע השונה ממטבע הפעילות) נרשמות עם ההכרה הראשונית בהן לפי שער החליפין במועד העסקה. לאחר ההכרה הראשונית, נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ מתורגמים בכל תאריך הדוחות על המצב הכספי למטבע הפעילות לפי שער החליפין במועד זה. הפרשי שער, למעט אלה המהווים לנכסים והתחייבויות כשירים, נזקפים לדוח על הרווח הכולל. נכסים והתחייבויות לא כספיים המוצגים לפי עלות מתורגמים לפי שער החליפין במועד העסקה. נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבע חוץ המוצגים לפי שווי הוגן מתורגמים למטבע הפעילות בהתאם לשער החליפין במועד שבו נקבע השווי ההוגן. ראה גם ביאור 17.

(3) פריטים כספיים צמודי מדד

נכסים כספיים הצמודים על פי תנאיהם לשינויים במדד המחירים לצרכן בישראל (להלן - המדד) מותאמים לפי המדד הרלוונטי בהתאם לתנאי ההסכם, בכל תאריך הדוחות על המצב הכספי. הפרשי הצמדה הנובעים מההתאמה כאמור לעיל, למעט אלה המהווים לנכסים כשירים, נזקפים לדוח על הרווח הכולל.

(4) פריטים בדבר שערי מטבע חוץ ומדד המחירים לצרכן

להלן פריטים על מדד המחירים לצרכן, שערי החליפין של המטבעות העיקריים ושיעורי השינוי, בתקופות הדוח:

ליום 31 בדצמבר

2018	2019	2020	
99.89	100.49	99.80	מדד המחירים לצרכן (בנקודות) *
3.75	3.46	3.22	דולר של ארה"ב (בש"ח ל-1 דולר)
4.29	3.88	3.94	אירו (בש"ח ל-1 אירו)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2018	2019	2020	
%	%	%	
0.79	0.6	(0.69)	שיעור העלייה (ירידה) של:
8.01	(7.74)	(6.94)	מדד המחירים לצרכן *
3.37	(9.56)	1.55	דולר של ארה"ב
			אירו

* על פי המדד בגין החודש המסתיים בתאריך המאזן לפי בסיס ממוצע של שנת 2020 = 100.

ה. מזומנים ושווי מזומנים

בשווי מזומנים נחשבות השקעות לזמן קצר שנזילותן גבוהה, הכוללות פיקדונות בתאגידים בנקאיים לזמן קצר אשר אינם מוגבלים בשעבוד, שתקופתם המקורית אינה עולה על שלושה חודשים ממועד ההשקעה או שתקופתם המקורית עולה על שלושה חודשים אך הם ניתנים למשיכה מידית ללא קנס.

ו. פיקדונות לזמן קצר

פיקדונות בתאגידים בנקאיים לזמן קצר שתקופתם המקורית עולה על שלושה חודשים ממועד ההשקעה. הפיקדונות מוצגים בהתאם לתנאי הפקדתם.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

2. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. הפרשה לחובות מסופקים

ההפרשה לחובות מסופקים נקבעת באופן ספציפי בגין חובות שלהערכת הנהלת החברה גבייתם מוטלת בספק. חובות לקוחות, נגרעים במועד בו נקבע שחובות אלה אינם ניתנים לגבייה.

ח. מלאי

מלאי החברה הינו מלאי חלקי חילוף, ציוד עזר וחומרים המשמשים לצורך תחזוקה שוטפת של הציוד התפעולי בחברה. המלאי מוערך לפי עלות הרכישה לרבות הוצאות הכרוכות בהבאתו למקום ו/או למצבו הנוכחי.

עלות מלאי החלפים שהערך לפריט בודד מסוגו הינו מתחת ל- 15,000 ש"ח וכן עלות הדלקים והשמנים נקבעת לפי שיטת ממוצע משוקלל נע. ראה גם ביאור 2(יב)(7).

החברה בוחנת מעת לעת את מצב המלאי וגילו ומבצעת הפרשות למלאי מת בהתאמה. מלאי הדלקים והשמנים מוצג במסגרת הנכסים השוטפים. מלאי החלפים מוצג במסגרת הרכוש הקבוע של החברה.

ט. מכשירים פיננסיים

עד וכולל שנת 2017 המדיניות החשבונאית היתה בהתאם להוראות IAS 39. משנת 2018 ואילך, המדיניות הינה בהתאם ל- IFRS 9.

(1) נכסים פיננסיים

נכס פיננסי מוכר כאשר החברה הפכה לצד להוראות החוזיות של המכשיר הפיננסי. נכס פיננסי מסווג במועד ההשקעה לאחת מארבע קבוצות בהתאם למטרה לשמה נרכש הנכס הפיננסי:

- נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.
- הלוואות וחייבים.
- השקעות המוחזקות לפדיון.
- נכסים פיננסיים זמינים למכירה.

להלן הקבוצות הרלוונטיות לחברה לרבות הטיפול החשבונאי שיינקט בקשר עם כל אחת מהקבוצות:

(א) נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד

נכסים פיננסיים מוחזקים למסחר או נכסים פיננסיים שיועדו בעת ההכרה הראשונית בהם להיות מוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד. נכסים פיננסיים בקבוצה זו נמדדים בשווי הוגן כאשר השינויים בשווי ההוגן נזקפים לרווח או הפסד. עלויות עסקה המיוחסות לנכסים אלה מוכרות ברווח או הפסד בעת התהוותן.

(ב) הלוואות וחייבים

הלוואות וחייבים הינן השקעות המוחזרות בתשלומים קבועים או הניתנים לקביעה שאינם נסחרים בשוק פעיל. לאחר ההכרה הראשונית, הלוואות מוצגות על פי תנאיהן לפי העלות בתוספת עלויות עסקה ישירות, תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית, ובניכוי הפרשה לירידת ערך. חייבים לזמן קצר מוצגים לפי תנאיהם, בדרך כלל בערכם הנומינלי.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

2. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ט. מכשירים פיננסיים (המשך)

(2) ירידת ערך נכסים פיננסיים וביטולה

החברה בוחנת בכל תאריך דיווח האם קיימת ראייה אובייקטיבית לירידת ערך נכס פיננסי או קבוצה של הנכסים הפיננסיים הבאים:

(א) נכסים פיננסיים המוצגים בעלות מופחתת

ראייה אובייקטיבית לירידת ערך קיימת כאשר אירוע אחד או יותר השפיעו באופן שלילי על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים מהנכס לאחר מועד ההכרה.

סכום ההפסד הינו ההפרש שבין ערכו של הנכס הפיננסי בספרים לבין הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים (למעט הפסדי אשראי עתידיים שטרם התהוו) מהנכס הפיננסי מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבי המקורי של הנכס הפיננסי. סכום ההפסד הנ"ל נזקף לרווח או הפסד כולל.

אם בתקופה עוקבת, הסכום של הפסד מירידת ערך קטן וניתן לייחס את הקיטון באופן אובייקטיבי לאירוע שהתרחש לאחר שהוכרה ירידת הערך, ההפסד מירידת הערך, שהוכר קודם לכן, יבוטל, בתנאי שהביטול לא יגרום לכך שהערך בספרים של הנכס הפיננסי יהיה גבוה מהעלות המופחתת שהייתה צריכה להיות במועד ביטול ירידת הערך אילו לא היו מכירים בירידת הערך ברווח או הפסד כולל.

לעניין לקוחות, הפרשה לחובות מסופקים מוכרת כאשר החברה סבורה שלא תוכל לגבות את הסכומים להם היא זכאית. יתרת הלקוחות מוצגת נטו בקיזוז יתרת ההפרשה לחובות מסופקים.

(3) שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

(א) שווי הוגן הוא הסכום שבו ניתן היה להחליף נכס, או לסלק התחייבות, בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון, הפועלים בצורה מושכלת, בעסקה שאינה מושפעת מיחסים מיוחדים בין הצדדים.

(ב) הראייה הטובה ביותר לשווי הוגן היא מחירים מצוטטים בשוק פעיל.

(ג) אם השוק של מכשיר פיננסי אינו פעיל, החברה קובעת שווי הוגן על ידי שימוש בטכניקת הערכה כדי לקבוע מה היה יכול להיות מחיר העסקה במועד המדידה בהחלפה בין צדדים הפועלים משיקולים עסקיים רגילים שאינה מושפעת מיחסים מיוחדים ביניהם. הטכניקה שנלקחה עושה שימוש מקסימאלי בנתוני שוק ומבוססת מעט ככל שניתן על נתונים ספציפיים לחברה. כמו כן הטכניקה מתייחסת לכל הגורמים שהמשתתפים בשוק היו שוקלים לצורך קביעת המחיר.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

2. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ט. מכשירים פיננסיים (המשך)

(4) קיזוז מכשירים פיננסיים

נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות מוצגים במאזן בסכום נטו, רק כאשר קיימת לחברה באופן מיידי זכות משפטית ניתנת לאכיפה לקיזוז הסכומים וכן קיימת כוונה לסלק את הנכס וההתחייבות על בסיס נטו או לממש את הנכס ולסלק את ההתחייבות בו זמנית.

נכס פיננסי נגרע מהדוחות על המצב הכספי כאשר הזכויות החוזיות לתזרימי מזומנים מהנכס הפיננסי למועד הדוחות על המצב הכספי פוקעות או כאשר החברה העבירה את הנכס הפיננסי.

הגריעה יכולה להתבצע באמצעות העברת הזכויות החוזיות לקבל תזרימי מזומנים מהנכס הפיננסי או באמצעות נטילת מחויבות חוזית לשלם תזרימי מזומנים מהנכס הפיננסי, לצד אחר, אותם קיבלה החברה מאותו נכס פיננסי, וזאת בהתקיים תנאים מסוימים.

י. חכירות

עד וכולל שנת 2018 המדיניות החשבונאית היתה בהתאם להוראות IAS 17. משנת 2019 ואילך, המדיניות הינה בהתאם ל- IFRS 16. המבחנים לסיווג חכירה כמימונית או כתפעולית מבוססים על מהות הסכמי החכירה והם נבחנים במועד ההתקשרות על-פי הכללים להלן כפי שנקבעו בתקן בינלאומי IFRS 16. ראה גם ביאור 10 להלן.

החברה כחוכר:

בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IFRS16 החברה מכירה בנכס זכות שימוש מחד ובהתחייבות חכירה מאידך בגין כל חוזי החכירה בהם היא החוכר, למעט חכירות לטווח זמן קצר (לתקופה של עד 12 חודשים) וחכירות של נכסים בעלי ערך נמוך. בחכירות אלה מכירה החברה בתשלומי החכירה כהוצאה תפעולית על בסיס קו ישר על פני תקופת החכירה, אלא אם כן בסיס שיטתי אחר מייצג בצורה טובה יותר את תבנית צריכת ההטבות הכלכליות על ידי החברה מהנכסים החכורים.

תקופת החכירה הינה התקופה שאינה ניתנת לביטול שלגביה לחוכר יש את הזכות להשתמש בנכס החכור יחד עם תקופות המכוסות על ידי אופציה להארכת החכירה אם ודאי באופן סביר שהחוכר יממש אופציה זו, וכן תקופות המכוסות על ידי אופציה לבטל את החכירה אם ודאי באופן סביר שהחוכר לא יממש אופציה זו. התחייבות החכירה נמדדת לראשונה לפי הערך הנוכחי של תשלומי החכירה שאינם משולמים במועד התחילה, מהוונים תוך שימוש בשיעור הריבית התוספתי של החברה.

שיעור הריבית התוספתי של החוכר מוגדר כשיעור הריבית שחוכר היה נדרש לשלם על מנת ללוות לתקופה דומה ועם בטוחה דומה את הסכומים הדרושים על מנת להשיג נכס בערך דומה לנכס זכות שימוש בסביבה כלכלית דומה.

התחייבות החכירה מוצגת בסעיף התחייבויות לא שוטפות בדוח על המצב הכספי. התחייבות חכירה נמדדת לאחר מכן על ידי הקטנת הערך בספרים על מנת לשקף את תשלומי החכירה שבוצעו. כמו כן, הוצאות המימון בגין הריבית הגלומה בהתחייבות מוצגות בדוח על הרווח הכולל בהתאם לשיעור ההיוון שנקבע.

נכס זכות השימוש מוצג בסעיף רכוש לא שוטף ונמדד לפי מודל העלות ומופחת בקו ישר. ההוצאה בגין ההפחתה נזקפות לסעיף פחת והפחתות בדוח על הרווח הכולל.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

2. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י. חכירות (המשך)

החברה כחוכר (המשך):

(1) הצגת עסקת המקרקעין והמחזירים בספרי החברה

תקן חשבונאות IFRS 16 פורסם בחודש ינואר 2016 ונכנס לתוקף בשנת 2019. בחודש אפריל 2019 התקבל בחברה נייר עמדה של רשות החברות הממשלתיות לגבי אופן יישום תקן חשבונאות בינלאומי IFRS 16. נייר העמדה דן בסוגיית יישום התקן לגבי תשלומי החכירה (דמי השימוש) המשולמים לחנ"י על ידי חברות הנמל על פי הוראות צו דמי השימוש הראויים. עמדת רשות החברות הממשלתיות היא שלא התקיימו בהוראות הצו תשלומי חכירה קבועים כלשהם, ובהתאם לכך, אין צורך להכיר בהתחייבות בגין החכירה או בנכס בגין זכות השימוש בנכסי המקרקעין המועברים. הסכם המקרקעין שנחתם כאמור לעיל, מבטל את צו דמי השימוש ומגדיר את דמי השימוש שתשלם החברה לחנ"י.

בהתאם להוראות התקן, תכיר החברה בדוחותיה הכספיים בחל מיום 01/01/2021 "נכס" בגין הזכות שקיבלה להשתמש בתשתיות הנמל שנמסרו לתפעולה בהתאם לכתב ההסמכה (המקרקעין והרציפים) וכנגדו תציג התחייבות לתשלומי החכירה לחנ"י שהעמידה את התשתיות הנ"ל לתפעול החברה (חכירה מימונית). תקופת החכירה הנה בהתאם לכתב ההסמכה של החברה, היינו, כ 33 שנה, החל משנת 2021 ותסתיים בפברואר 2054, תום תקופת ההסמכה.

דמי השימוש אותם תשלם החברה בהתאם להוראות הסכם המקרקעין מהווים את דמי החכירה המלאים אותם תשלם החברה אולם, בהתאם להוראות התקן, רק המרכיב השנתי הקבוע בדמי השימוש בסכום משתנה כמוגדר בהסכם המקרקעין, (כמפורט בביאור 1 ה' לעיל), הצמוד למדד המחירים לצרכן הנו המרכיב הרלוונטי מתוך כל דמי השימוש לצורך ההכרה בנכס ולצורך חישוב ההתחייבות לתשלומי החכירה. בנוסף, בספרי החברה קיים נכס לא שוטף "הוצאות מראש בגין חכירה תפעולית" כאשר יתרת הנכס בכל תקופת דיווח מייצגת את יתרת דמי השימוש ששולמו מראש על ידי החברה בהתאם להוראות צו דמי השימוש המקורי משנת 2005 שעודכן כאמור בשנת 2010 ואשר בוטל בהסכם המקרקעין. (ראה גם ביאור 10 להלן). היות ובמסגרת המו"מ עם חנ"י על מודל דמי השימוש החדש שהוסכם במסגרת הסכם המקרקעין ואשר החליף את הוראות צו דמי השימוש התחשב בין היתר גם סכום ההוצאות מראש ששילמה החברה בגין חכירה תפעולית, (שכן אילולא כך ההתחייבות לתשלום דמ"ש לחנ"י הייתה עולה משמעותית), אזי, בהתאם להוראות התקן, יתרת הנכס ליום 31/12/2020 תתווסף לנכס בגין זכות שימוש ברציפים נכס הוצאות מראש בגין חכירה תפעולית יופחת בקו ישר עד לתום תקופת החכירה, במקביל תתבצע הפחתה של יתרת ההתחייבות. יובהר כי יתרת נכס לא שוטף "הוצאות מראש בגין חכירה תפעולית" תישאר ללא שינוי ותופחת בכל שנה באופן לינארי, עד לסוף תקופת ההסמכה לדוח על הרווח הכולל.

ביום היישום לראשונה של התקן בהקשר של מקרקעין והרציפים, אשר יחול ב- 1.1.2021, תכיר החברה בנכס אשר יהיה זהה בערכו לסכום ההתחייבות לחכירה. החל ממועד זה יופחת הנכס בקו ישר על פני אורך החיים השימושיים שלו, וההוצאה בגין ההפחתה תיזקף לסעיף "פחת והפחתות" בדוח על הרווח הכולל. בנוסף, יתרת הנכס הלא שוטף: "הוצאות מראש בגין חכירה תפעולית" תתווסף לנכס בגין זכות שימוש ברציפים ומנגד תציג החברה התחייבות בסכום דומה. נכס "הוצאות מראש בגין חכירה תפעולית" יופחת עד לתום תקופת החכירה כנגד ההתחייבות המקבילה. כמו כן תרשום החברה בדוח על הרווח הכולל הוצאות מימון בגין הריבית הגלומה בהתחייבות לחכירה בהתאם לשיעור ההיוון שנקבע.

שיעור ההיוון ששימש לצורך התחשיבים הינו % XX ומבוסס על שיעור הריבית התוספתית של החברה, כתלות בסכום החכירה, משך החיים הממוצע שלה וטיב הנכס החכור.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

2. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י. חכירות (המשך)

(1) הצגת עסקת המקרקעין והמחזירים בספרי החברה (המשך)

ההשפעות העיקריות על הדוח על המצב הכספי של החברה ליום 1 בינואר 2021:

הנכס החכור	נכס בגין זכות שימוש	התחייבות בגין חכירה	מסים נדחים	סך השינוי נטו בהון
דמי שימוש הרכיב הקבוע	92,416	92,416(**)	-	-
הוצאות מראש בגין דמי שימוש	167,539	167,539	-	-
הוצאות מראש בגין דמי שימוש*	167,539	-	(38,534)	-
סה"כ זכות שימוש ברציפים	427,494	(259,955)	(38,534)	-

(*) כבר נכלל בדוחות ליום 31.12.20

ההשפעות העיקריות על הדוח על המצב הכספי של החברה ליום 31 בדצמבר 2021:

הנכס החכור	נכס בגין זכות שימוש	התחייבות בגין חכירה	מסים נדחים	סך השינוי נטו בהון
דמי שימוש הרכיב הקבוע	89,626	95,940(**)	1,452	(4,862)
הוצאות מראש בגין דמי שימוש	162,482	162,482	-	-
הוצאות מראש בגין דמי שימוש	162,482	-	(37,371)	125,222
סה"כ זכות שימוש ברציפים	414,590	(258,422)	(35,919)	120,249

(**) יובהר כי בשל מבנה לוח התשלומים של הסכם החכירה, בשנים הראשונות לתקופת החכירה יזקפו הוצאות המימון ליתרת ההתחייבות אשר תגיע ליתרה של כ- 125,715 אלפי ₪ (בערכים נומינליים) בשנת 2032 ורק החל משנה זו תחל ירידה ביתרת ההתחייבות.

ההשפעות העיקריות על הדוח על הרווח הכולל לשנת 2021:

הנכס החכור	גידול בהוצאות פחת לפי IFRS 16	סה"כ קיטון ברוח מפעולות רגילות	גידול בהוצאות המימון על פי IFRS 16	קיטון בהוצאות המס על פי IFRS 16	סה"כ קיטון ברווח לשנה
דמי שימוש הרכיב הקבוע	2,789	6,789	3,524	(2,615)	(3,698)
הוצאות מראש בגין דמי שימוש	-	-	-	-	-
הוצאות מראש בגין דמי שימוש	-	-	-	-	-
סה"כ זכות שימוש ברציפים	2,789	(2,789)	3,524	(2,615)	(3,698)

ההשפעות העיקריות על הדוח על תזרימי המזומנים לשנת 2021:

הנכס החכור	גידול בתזרימי המזומנים מפעילות שוטפת	קיטון בתזרימי המזומנים מפעילות מימון
זכות שימוש ברציפים	-	-

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

2. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י. חכירות (המשך)

(2) הצגת עסקאות חכירה בגין רכבים הצמודים לעובדי החברה

בהתאם להוראות תקן IFRS 16, החברה מציגה "נכס" בגין השימוש ברכבים הצמודים לעובדי החברה, אותם היא חוכרת מצד ג', וכנגד מציגה התחייבות לתשלומי השכירות לצד ג' (החברה המחכירה). תקופת החכירה בגין עסקאות אלו הינה 3 שנים עבור כל רכב שכור.

ביום היישום לראשונה של התקן וגם בעת קבלת רכב חדש מכירה החברה בנכס אשר היה זהה בערכו לסכום ההתחייבות לחכירה. החל ממועד זה מופחת הנכס בקו ישר על פני אורך החיים השימושיים שלו, וההוצאה בגין ההפחתה נזקפת לסעיף "פחת והפחתות" בדוח על הרווח הכולל. כמו כן רושמת החברה בדוח על הרווח הכולל הוצאות מימון בגין הריבית הגלומה בהתחייבות לחכירה בהתאם לשיעור ההיוון שנקבע.

בהתאם להוראות המעבר של התקן, החברה בחרה ליישם בשנת 2019 את התקן תוך שימוש בשיטת ההשפעה המצטברת ללא הצגה מחדש של מידע השוואתי.

יא. דמי שימוש

(1) דמי השימוש נרשמים בספרי החברה בהתאם להוראות חוק רשות הספנות והנמלים ובהתאם לאמור בצו דמי השימוש הראויים.

(2) בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים של החברה דמי השימוש הראויים הנוספים עפ"י סעיף 2(ג) לצו דמי השימוש הראויים, שהינם רכיב המופחת מדמי השימוש עפ"י הצו האמור, נרשמים, בהתאם לצו, כהפחתת הוצאות דמי השימוש הראויים המוצגים בדוחות הכספיים. ראה גם ביאור 1(ה) לעיל.

יב. רכוש קבוע

(1) רכוש קבוע הוא פריט מוחשי אשר מוחזק לשימוש בייצור או בהספקת סחורות או שירותים, להשכרה לאחרים, או לצרכים מנהליים, וכן חזוי שישתמשו בו במשך יותר מתקופה חשבונאית אחת.

(2) פריטי הרכוש הקבוע מוצגים לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות, בניכוי פחת שנצבר, בניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו בגינם ואינם כוללים הוצאות תחזוקה שוטפת, למעט פריטי תחזוקה שוטפת בעלות של מעל 15,000 ש"ח לפריט בודד שמתווסף לעלות הנכס עם החלפתו. (ראה גם סעיפים 7 ו-8 להלן). העלות כוללת חלקי חילוף וציוד עזר שניתן להשתמש בהם רק בהקשר למכונות וציוד ועומדים בכללי ההכרה של נכס.

(3) עלות נכסים שהוקמו באופן עצמאי כוללת את עלות החומרים, שכר עבודה ישיר ועלויות אשראי וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב באופן שיוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה.

(4) הרכוש הקבוע מופחת לפי שיטת הקו הישר בהתאם למשך השימוש הצפוי של החברה בנכס. לצורך כך, הגדירה הנהלת החברה את מדיניות חידוש הציוד התפעולי בהתאם להערכת שמאי. במתודולוגיה זו, חידוש הציוד נסמך על פרמטרים שונים ובהם עלות רכישת פריט חדש, עלות האחזקה במהלך השימוש בנכס, ערך מימוש, ריבית, שיפורים טכנולוגיים וכיו"ב.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

2. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יב. רכוש קבוע (המשך)

- (5) עם זאת, בכל הנוגע לנכסים שהועברו לשימוש החברה ביום התחילה, נעשתה בחברה בדיקה מקיפה וספציפית על ידי שמאי מוסמך באשר למשך השימוש הצפוי בנכסים שהועברו לשימוש כאמור, תוך שנלקח בחשבון המצב הפיזי של הנכס, מאפייניו הטכנולוגיים ביחס לנכסים הקיימים כיום בשוק, צרכי הנמל התפעוליים בעתיד הנראה לעין וכיו"ב.
- (6) שיפורים במושכר מופחתים לפי שיטת הקו הישר בהתאם לתקופת החיים המשוערת של השיפור.
- (7) חלקי חילוף וציוד עזר שערכם עד 15,000 ש"ח לפריט מוצגים ברכוש הקבוע ונזקפים כהוצאה לדוח על הרווח הכולל עם צריכתם.
- (8) חלקי חילוף וציוד עזר שערכם מעל 15,000 ש"ח לפריט מטופלים כפריטי רכוש קבוע, ומופחתים מתחילת הפעלתם, לאחר ניפוקם לציוד התפעולי.
- (9) החברה מכירה בעלות החלפה של חלק מפריט רכוש קבוע כחלק מהיתרה בדוחות הכספיים של פריט הרכוש הקבוע, כאשר העלות התהוותה, צפוי שההטבות הכלכליות הקשורות לפריט יזרמו אל החברה והעלות של הפריט ניתנת למדידה באופן מהימן. עלויות תחזוקה שוטפות נזקפות לדוח על הרווח הכולל עם התהוותן.
- (10) הפחתת הנכסים מופסקת כמוקדם מבין המועד בו הנכס מסווג כמוחזק למכירה לבין המועד שבו הנכס נגרע. נכס נגרע מהדוחות הכספיים במועד המכירה או כאשר לא צפויות עוד הטבות כלכליות מהשימוש בנכס. רווח או הפסד מגריעת הנכס (המחושב כהפרש בין התמורה נטו מהגריעה והעלות המופחתת בדוחות הכספיים) נכלל בדוח על הרווח הכולל בתקופה בה נגרע הנכס.
- (11) אורך החיים השימושיים, שיטת הפחת וערך השייר של הנכס נבחנים לפחות בכל סוף שנה. השינויים מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן ולהבא.

להלן פירוט שיעורי הפחת המשמשים בחברה בהתאם למבואר לעיל:

שיעורי הפחת

שיעור עיקרי	טווח	
%	%	
5	5	תשתיות ומבנים:
5	5	מבנים
		תשתיות
		ציוד תפעולי:
3	3–5	עגורנים
8.3	5–12.5	גוררים עגלות ומדחסים
4	4	כלי שייט
*	*	מלאי חלפים מעל 15,000 ש"ח
15	15	כלי רכב
		ציוד אחר:
6	6–10	ריהוט וציוד
15	15	ציוד קשר
20	20	מחשבים
12.5	7–12.5	ציוד אחר

* מתחילת הפעלתם, לאחר ניפוקם לכלים התפעולים ובהתאם לשיעורי הפחת של נכס האב אליו הוא משויך.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

2. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יג. התחייבות בגין נזקי מטענים

החברה מפרישה סכומים לכיסוי תביעות תלויות הנוגעות לנזקי מטענים.

הפרשה לתביעות צפויות בגין נזקי מטענים, נאמדת על פי הערכות הנהלת החברה ויועציה המשפטיים, ולגבי תביעות שהוגשו באמצעות בית המשפט, על פי הערכתם של היועצים המשפטיים הנסמכת בין היתר גם על ניסיון שנצבר בעבר במקרים דומים. ראה גם ביאור 2(ב) לעיל.

יד. נכסים בלתי מוחשיים

(1) נכס בלתי מוחשי הינו נכס לא כספי, ניתן לזיהוי, חסר מהות פיזית. קריטריון יכולת הזיהוי בהגדרה זו יתקיים במידה והנכס ניתן להפרדה או שהנכס נובע מזכויות חוזיות או זכויות משפטיות אחרות. וזאת מבלי להתחשב אם זכויות אלה ניתנות להעברה או ניתנות להפרדה מהחברה או מזכויות ומחויבויות אחרות.

(2) נכס בלתי מוחשי מוכר לראשונה לפי עלות לרבות עלויות שניתן ליחסן במישרין לרכישת הנכס הבלתי מוחשי. העלות של נכס בלתי מוחשי היא סכום שווה הערך למחיר במזומן במועד ההכרה.

(3) לאחר ההכרה הראשונית, נכסים בלתי מוחשיים מוצגים על-פי עלותם בניכוי הפחתה מצטברת ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו.

(4) עלויות בגין נכסים בלתי מוחשיים אשר פותחו באופן עצמאי על ידי החברה, למעט עלויות פיתוח מהוונות, נזקפות לדוח על הרווח הכולל בעת התהוותן.

(5) על-פי הערכת ההנהלה, לנכסים הבלתי מוחשיים אורך חיים שימושיים מוגדר. הנכסים מופחתים על פני אורך החיים השימושיים שלהם על בסיס שיטת הקו הישר. כאשר קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך, שינויים באורך החיים השימושיים או בדפוס הצריכה הצפוי של ההטבות הכלכליות הצפויות לנבוע מהנכס, הם מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן ולהבא. הוצאות ההפחתה בגין נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים מוגדר נזקפות לדוח על הרווח הכולל (עלות המכר או הוצאות הנהלה וכלליות בהתאם לשיוך הנכס).

(6) אורך החיים השימושיים של הנכסים הבלתי מוחשיים הינו כדלקמן:

שיעורי הפחתה	
שיעור עיקרי	טווח
%	%
10	10–33

תוכנות מחשב

תוכנות

נכסי החברה כוללים מערכות מחשב המורכבות מחומרה ותוכנות. תוכנות המהוות חלק אינטגרלי מחומרה, אשר אינה יכולה לפעול ללא התוכנות המותקנות עליה, מסווגות כרכוש קבוע. לעומת זאת, רישיונות לתוכנות העומדות בפני עצמן ומוסיפות פונקציונאליות נוספת לחומרה, מסווגים כנכסים בלתי מוחשיים.

רווחים או הפסדים מגריעת נכס בלתי מוחשי נמדדים לפי ההפרש בין התמורה ממימוש נטו לבין עלות הנכס, נטו ונזקפים לדוח על הרווח הכולל.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

2. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

טו. ירידת ערך נכסים לא פיננסיים

החברה בוחנת את הצורך בבחינת ירידת ערך נכסים לא פיננסיים כאשר ישנם סימנים כתוצאה מאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהיתרה בדוחות הכספיים אינה בת השבה. במקרים בהם היתרה בדוחות הכספיים של הנכסים הלא פיננסיים עולה על סכום בר-ההשבה שלהם, מופחתים הנכסים לסכום בר-ההשבה שלהם. בגין נכס שאינו מייצר תזרימי מזומנים עצמאיים נקבע סכום בר-השבה עבור היחידה מניבת המזומנים שאליה שייך הנכס. הפסדים מירידת ערך נזקפים לדוח על הרווח הכולל.

הפסדים מירידת ערך של נכס ששווערך בעבר והשוערך נזקף לקרן הון, נזקפים לקרן הון עד לאיפוסה והיתרה שמעבר נזקפת לדוח על הרווח הכולל.

הפסד מירידת ערך של נכס לא פיננסי, למעט מוניטין, מבוטל רק כאשר חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת הסכום בר-ההשבה של הנכס מהמועד בו הוכר לאחרונה ההפסד מירידת הערך. ביטול ההפסד כאמור מוגבל לנמוך מבין סכום ירידת ערך של הנכס שהוכר בעבר (בניכוי פחת או הפחתה) או סכום בר-ההשבה של הנכס. לגבי נכס המוצג לפי העלות, הפסד כאמור נזקף לדוח על הרווח הכולל. לגבי נכס שהוערך מחדש ביטול כאמור מוכר כרווח (הפסד) כולל אחר ונזקף להון, למעט ביטול של הפסד שנזקף בעבר לרווח או הפסד אשר נזקף אף הוא לרווח על הדוח הכולל.

טז. פעילויות מופסקות

הפעילויות, אשר מומשו או מסווגות כמוחזקות למכירה, מהוות פעילויות מופסקות כאשר הן מייצגות תחום פעילות עסקית או אזור גיאוגרפי של פעילויות שהוא עיקרי ונפרד, או כאשר הן מהוות חלק מתכנון יחיד ומתואם למימוש של תחום פעילות עסקית, או אזור גיאוגרפי של פעילויות, שהוא עיקרי ונפרד. פעילויות אלו מסווגות כמוחזקות למכירה כאשר הנהלת החברה מחליטה על מכירתן ובתנאי שהמכירה צפויה ברמה גבוהה (בין היתר, חזוי כי השלמת המכירה תבוצע תוך שנה) וכן הן זמינות למכירה מידית במצבן הנוכחי בתנאים מקובלים למכירתן.

פעילות מופסקת המסווגת כמוחזקת למכירה נמדדת לפי הנמוך מבין ערכה בספרים לבין שוויה ההוגן בניכוי עלויות למכירה, ונכסיה (למעט נכסים פיננסיים, נכסים שנובעים מהטבות לעובדים ונכסי מסים נדחים) אינם מופחתים. ריבית והוצאות אחרות הנובעות מהתחייבויות של הפעילות המופסקת המסווגת כמוחזקת למכירה ממשיכות להיות מוכרות.

נכסי והתחייבויות פעילות מופסקת מוצגים בדוח על המצב הכספי של החברה לתום התקופה בה סווגה הפעילות כפעילות מופסקת במסגרת סעיף "נכסים המיוחסים לפעילות מופסקת" ו- "התחייבויות המיוחסות לפעילות מופסקת", בהתאמה. הכנסות והוצאות אשר שייכות לפעילות מופסקת מוצגות בדוח על הרווח הכולל בניכוי מסים על הכנסה בכל התקופות המוצגות במסגרת סעיף "רווח (הפסד) מפעילות מופסקת, נטו". תזרימי המזומנים בגין פעילות מופסקת מוצגים בביאור 25 לגבי כל תקופות הדיווח המוצגות בהתאם לסיווג של פעילות שוטפת, פעילות השקעה ופעילות מימון.

נתוני ההשוואה בדוח על הרווח או הפסד ורווח כולל אחר ובדוח על תזרימי המזומנים, בגין תוצאות הפעילות המופסקת, מותאמים למפרע.

יז. מסים על ההכנסה

מסים על ההכנסה בדוח על הרווח הכולל מורכבים ממסים שוטפים ומסים נדחים. תוצאות המס בגין מסים שוטפים או נדחים נזקפות לדוח על הרווח הכולל. לגבי נכסים והתחייבויות שהשינוי בהם נזקף להון, השפעת המס הנגזרת נזקפות אף הן לסעיף המתייחס בהן.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

2. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יז. מסים על ההכנסה (המשך)

(1) מסים שוטפים

חבות בגין מסים שוטפים נקבעת תוך שימוש בשיעורי המס וחוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה עד לתאריך הדוחות על המצב הכספי וכן ההתאמות הנדרשות בקשר לחבות המס לתשלום בגין שנים קודמות.

(2) מסים נדחים

החברה נוקטת בשיטה של ייחוס מסים. בהתאם לכך הדוחות על המצב הכספי כוללים מסים נדחים בגין הפרשים זמניים בין הדיווח הכספי לבין הדיווח לצרכי מס הכנסה. הפרשים אלה נובעים בעיקר מפער בין היתרה המופחתת של הסעיף בדוחות על המצב הכספי לבין הסכומים שיתרו בעתיד כפחת לצרכי מס הכנסה, מפער בעיתוי זקיפת הכנסות והוצאות מסוימות ומיתרות להעברה של הפסדים לצרכי מס.

מסים נדחים המיוחסים לפריטים הנזקפים להון, נזקפים אף הם לסעיף המתייחס בהון.

יתרות המסים הנדחים מחושבות לפי שיעור המס הצפוי לחול כאשר מסים אלה יזקפו לדוח על הרווח הכולל או להון, בהתבסס על חוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה עד לתאריך הדוחות על המצב הכספי. סכום המסים הנדחים בדוח על הרווח הכולל מבטא את השינויים ביתרות הנ"ל בתקופת הדיווח, למעט בגין שינויים המיוחסים לפריטים הנזקפים להון.

בכל תאריך דוחות על המצב הכספי נבחנים נכסי המסים הנדחים ובמידה שלא צפוי ניצולם, הם מופחתים. במקביל, נבחנים גם הפרשים זמניים (כגון הפסדים מועברים לצרכי מס) שבגינם לא הוכרו נכסי מסים נדחים. במידה שניצולם צפוי, מוכר נכס מס נדחה מתאים. כל הפחתה והכרה כאמור נזקפות לסעיף מסים על ההכנסה.

כל נכסי מסים נדחים והתחייבויות מסים נדחים מוצגים בדוחות על המצב הכספי כנכסים לא שוטפים והתחייבויות לא שוטפות, בהתאמה. מסים נדחים מקוזזים בדוח על המצב הכספי אם קיימת זכות חוקית בת אכיפה המאפשרת קיזוז נכס מס שוטף כנגד התחייבות מס שוטף והמסים הנדחים מתייחסים לאותה ישות החייבת במס ולאותה רשות מס.

(3) בחודש יוני 2017 פרסם ה-IASB את IFRIC 23 – טיפול באי ודאות הקשורה למסים על ההכנסה (להלן - הפרשנות). הפרשנות מבהירה את כללי ההכרה והמדידה של נכסים או התחייבויות בהתאם להוראות IAS 12 "מסים על ההכנסה" במצבים בהם קיימת אי ודאות הקשורה למסים על ההכנסה. אי ודאות בנוגע למסים על הכנסה הינה כל טיפול מיסויי המיושם על ידי ישות כאשר קיים חוסר וודאות לגבי השאלה באם טיפול מיסויי זה יהיה מקובל גם על רשויות המס. חוסר הוודאות עשוי להתקיים עד לקבלת החלטה עתידית על ידי רשות המס הרלוונטית או על ידי בית משפט.

הפרשנות קובעת כי על הישות לקבוע האם עמדות המס הלא ודאיות צריכות להיות מוערכות בנפרד או כחלק מקבוצה של עמדות מס לא ודאיות. כמו כן, על הישות להעריך האם סביר כי רשויות המס יקבלו את הטיפול שבו נקטה החברה, או צפויה לנקוט בו, בקשר עם עמדות המס הלא ודאיות בהנחה כי רשויות המס יבדקו את דיווחי הישות וכל המידע הרלוונטי יהיה בידהן (סיכון חשיפה 100%). במידה וכן, הישות נדרשת לקבוע את הטיפול החשבונאי בעמדות המס הלא ודאיות באופן עקבי עם עמדת המס שבה היא נקטה או צפויה לנקוט בה. במידה ולא, הישות נדרשת לשקף את השפעת אי הודאות הקשורה למסים על הכנסה על הדוחות הכספיים. בנוסף מספקת הפרשנות הנחיות לטיפול בשינויים בעובדות ובנסיבות של אי הודאות. הפרשנות תיושם לגבי תקופות שנתיים המתחילות ביום 1 בינואר 2019. ראה גם ביאור 23(ד)(7).

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

2. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יח. התחייבויות בשל הטבות לעובדים

בחברה קיימים מספר סוגי הטבות לעובדים:

(1) הטבות עובד לזמן קצר

הטבות לעובדים לזמן קצר כוללות משכורות, ימי חופשה והבראה אשר מוכרות כהוצאה עם צמיחת הזכאות על ידי העובד. התחייבות בגין בונוס במזומן או תכנית להשתתפות ברווחים, מוכרת כאשר לחברה קיימת מחויבות משפטית או משתמעת לשלם את הסכום האמור בגין שירות שניתן על ידי העובד בעבר וניתן לאמוד באופן מהימן את הסכום. סיווג הטבות לעובדים כהטבות שוטפות או כהטבות בלתי שוטפות לצורך הצגתן בדוחות על המצב הכספי, מתבצע בהתאם למועד בו ההתחייבות עומדת לתשלום. הטבות לזמן ארוך לעובדים זכאים כוללות גם סכומים בקשר לעובדים שעתידיים לפרוש בתקופה של שנה מיום הדוח הכספי.

(2) הטבות לאחר סיום העסקה

התוכניות להטבות לעובדים לאחר סיום העסקתם ממומנות בדרך כלל על ידי הפקדות החברה והעובדים לחברות ביטוח, קופות גמל וקרנות פנסיה והן מסווגות כתוכניות הפקדה מוגדרת וכן כתוכניות הטבה מוגדרת.

לחברה תוכניות הפקדה מוגדרת, בהתאם להוראות סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין שלפיהן החברה משלמת לקרנות הפנסיה באופן קבוע תשלומים מבלי שתהיה לה מחויבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים (למעט בגין עובדי דור ב' עבורם לא מבוצעת הפקדה עבור מרכיב פיצויים בשיעור של 2.33%) וזאת גם אם בקרן הפנסיה לא הצטברו סכומים מספיקים כדי לשלם את כל ההטבות לעובד המתייחסות לשירות העובד בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות. הפקדות לתוכנית הפקדה מוגדרת בגין פיצויים או בגין תגמולים, מוכרות כהוצאה בעת ההפקדה לתוכנית במקביל לקבלת שירותי העבודה מהעובד ולא נדרשת הפרשה נוספת בדוחות על המצב הכספי.

כמו כן, החברה מחויבת בתשלום פנסיה לעובדים בהתאם להסכם פנסיה שנחתם בין הסתדרות העובדים הכללית החדשה לבין עובדים עוברים מרשות הנמלים וגם בהתאם להסכם הרפורמה שנחתם השנה. לפי ההסכם, זכאים עובדים לקבל פנסיה עם פרישתם מעבודה. ההתחייבות בשל הטבות לעובדים מוצגת לפי שיטת שווי אקטוארי של יחידת הזכאות החזויה. החישוב האקטוארי מביא בחשבון עליות שכר עתידיות ושיעור עזיבת עובדים וזאת על בסיס הערכה של עיתוי התשלום. הסכומים מוצגים על בסיס היוון תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים. לעניין שיעורי הריבית להיוון ראה ביאור 15(ד).

החברה מפקידה כספים בגין התחייבויותיה לתשלום פנסיה לחלק מעובדיה. נכסים אלה הם נכסים המוחזקים על ידי החברה ואינם מהווים נכסי תכנית כהגדרתם בתקן חשבונאות בינלאומי IAS 19.

ההתחייבות בשל הטבות לעובדים המוצגת בדוחות על המצב הכספי מייצגת את הערך הנוכחי של התחייבות ההטבות המוגדרת ורווחים או הפסדים אקטואריים שטרם הוכרו.

רווחים והפסדים אקטואריים מוצגים ברווח הכולל האחר לאחר ניכוי השפעת המס.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

2. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יח. התחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

(3) הטבות עובד אחרות לטווח ארוך

עובדי החברה זכאים להטבה בגין ימי מחלה מצטברים שלא נוצלו. הטבה זו מטופלת כהטבה אחרת לטווח ארוך מאחר שהחברה צופה כי הטבה זו תנוצל, ומחויבות החברה בגינה תסולק, בסיום תקופת ההעסקה.

המחויבות נטו של החברה בגין הטבות עובד אחרות לטווח ארוך, הינה בגין סכום ההטבה העתידית המגיעה לעובדים בגין שירותים שהוענקו בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות, תוך התחשבות בשיעור עליית שכר צפויה. סכום הטבות אלו מהווה לערכו הנוכחי ומנוכה ממנו השווי ההוגן של נכסים המתייחסים למחויבות זו, ככל שקיימים. החל מדוחות על המצב הכספי לשנת 2014 שיעור ההיוון נקבע בהתאם לתשואה במועד הדיווח על אגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה שהמטבע שלהן ומועד הפירעון שלהן דומים לתנאי המחויבות של החברה. החישוב נעשה לפי שיטת שווי אקטוארי צפוי של יחידת הזכאות החזויה. רווחים והפסדים אקטואריים נזקפים במלואם לרווח הכולל בתקופה בה הם התהוו.

(4) הטבות בגין פיטורין או פרישה מרצון

פיצויי פיטורין לעובדים נזקפים כהוצאה באופן שוטף בהתאם לגידול בצבירת הותק של עובדי החברה. הטבות הניתנות לעובדים בפרישה מרצון נזקפות כהוצאה בדוח על הרווח הכולל כאשר החברה הציעה לעובדים תכנית לפרישה מרצון, תכנית מפורטת אשר אין אפשרות מציאותית לביטולה וניתן לאמוד באופן מהימן את:

- (א) המיקום, התפקיד, והמספר המשוער של עובדים ששירותיהם יופסקו.
- (ב) ההטבות בגין הפסקת עבודה לגבי כל סוג עבודה או תפקיד.
- (ג) המועד בו התכנית תיושם.

יט. הכרה בהכנסה

עד וכולל שנת 2017 המדיניות החשבונאית הייתה בהתאם להוראות IAS 18. משנת 2018 ואילך, המדיניות הינה בהתאם ל-IFRS 15.

הכנסות מוכרות בדוח על הרווח הכולל כאשר: הן ניתנות למדידה באופן מהימן, צפוי שההטבות הכלכליות הקשורות לעסקה יזרמו לחברה וכן העלויות שהתהוו או שיתהוו בגין העסקה ניתנות למדידה באופן מהימן. ההכנסות נמדדות על פי שוויה ההוגן של התמורה בעסקה בניכוי הנחות מסחריות ו/או הנחות כמות ו/או תמריצים שונים לפי הסכמים מסחריים.

הכנסות מעסקאות מכירות באשראי הכוללות עסקת מימון, מוכרות בערכן הנוכחי כך שההפרש בין השווי ההוגן של העסקה אילו הייתה מתבצעת ללא אשראי לסכום הנקוב של התמורה מוכר בדוח על הרווח הכולל כהכנסות מימון תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית ובהתאם להוראות תקן חשבונאות בינ"ל IFRS 15.

להלן הקריטריונים הספציפיים בדבר הכרה בהכנסה לגבי סוגי ההכנסות הבאים:

הכנסות ממתן שירותים

הכנסות ממתן שירותים מוכרות בהתאם לשלב ההשלמה של העסקה (מועד גמר מתן השרות) לתאריך הדוחות על המצב הכספי. על פי שיטה זו, ההכנסות מוכרות בתקופות הדיווח שבהן סופקו השירותים.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

2. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יט. הכרה בהכנסה (המשך)

הנחות ללקוחות

החברה פועלת באמצעי שיווק שונים, ובכללם מתן הנחות ותמריצים שונים כגון השתתפות בהוצאות הובלה יבשתית ודמי ניטול, הן לבעלי מטענים והן לסוכני האניות, להגדלת פעילותם בנמל. עדכונים שנערכים מפעם לפעם בשיעור ובתמהיל ההנחות עשויים להשפיע על שיעור ההשתתפות של החברה בהוצאות ההובלה ובגובה דמי הניטול אותם היא גובה. הנחות ותמריצים ללקוחות אלה נכללים בדוחות על המצב הכספי במועד זכאותם ומופחתים מסעיפי ההכנסות הרלוונטיים.

הכנסות ריבית

הכנסות ריבית בגין נכסים פיננסיים מוכרות על בסיס צבירה.

כ. עלות ההכנסות והנחות מספקים

בעלות ההכנסות נכללים גם הפסדים בגין ירידת ערך מלאי חלפים וגריטת מלאי חלפים.

הנחות מספקים מנוכות מעלות המכר במועדים בהם מתקיימים התנאים המזכים באותן הנחות.

כא. הכנסות והוצאות מימון

הכנסות מימון כוללות הכנסות ריבית בגין סכומים שהושקעו בניירות ערך ובפיקדונות, הכנסות מדיבידנדים, שינויים בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך הרווח הכולל, רווחים מהפרשי שער ורווחים ממכשירים מגדרים המוכרים בדוח על הרווח הכולל. הכנסות ריבית מוכרות עם צבירתן. הכנסות מדיבידנדים מוכרות במועד בו מתקבל התשלום.

שינויים בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך הדוח על הרווח הכולל, כוללים גם הכנסות מדיבידנדים וריביות.

הוצאות מימון כוללות הוצאות ריבית על הלוואות שהתקבלו, שינויים בגין ערך הזמן בגין הפרשות, דיבידנדים ששולמו על מניות בכורה המסווגות כהתחייבות, שינויים בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך הדוח על הרווח הכולל, הפסדים מירידת ערך של נכסים פיננסיים והפסדים ממכשירים מגדרים המוכרים ברווח או הפסד כולל. עלויות אשראי, שאינן מהוונות על נכסים כשירים, נזקפות לדוח על הרווח הכולל לפי שיטת הריבית האפקטיבית. רווחים והפסדים מהפרשי שער מדווחים בנטו.

כב. רווח למניה

רווח למניה חושב בהתאם להוראות תקן חשבונאות בינלאומי IAS 33 הקובע, בין היתר, כי החברה תחשב את סכומי הרווח הבסיסי למניה לגבי רווח או הפסד, המיוחס לבעלי המניות הרגילות של החברה וכן תחשב את סכומי הרווח הבסיסי למניה לגבי רווח או הפסד מפעילויות נמשכות, המיוחס לבעלי מניות אלה, במידה שמוצג רווח או הפסד כזה.

הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת רווח או הפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה, בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור במהלך התקופה.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

2. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כג. הפרשות

הפרשה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 37 מוכרת כאשר לחברה קיימת מחויבות בהווה (משפטית או משתמעת) כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, צפוי שיידרש שימוש במשאבים כלכליים על מנת לסלק את המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן. ראה גם ביאור 2(ב) לעיל.

כד. הוצאות פרסום

הוצאות בגין פעילויות פרסום, קידום מכירות ושיווק מוכרות כהוצאה במועד בו ניתן השירות בגין פעולות אלה לחברה.

כה. תקנים חדשים, פרשנויות חדשות ותיקונים לתקנים המשפיעים על התקופה הנוכחית ו/או על תקופות דיווח קודמות (המשך)

תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי 1 "הצגת דוחות כספיים" (להלן - התיקון ל- IAS 1)

התיקון ל- IAS 1 מבהיר את ההנחיות בנוגע לסיווג התחייבויות כשוטפות או לא שוטפות בדוח על המצב הכספי. התיקון מבהיר, בין היתר כי:

- התחייבות תסווג כהתחייבות לא שוטפת אם לישות יש זכות מהותית (right substantive) (לדחות את סילוק ההתחייבות למשך לפחות 12 חודש לאחר תום תקופת הדיווח. כמו כן, התיקון מבהיר כי כוונת הישות בנוגע למימוש הזכות אינה רלוונטית לצורך סיווג ההתחייבות, ומבטל את ההתייחסות לקיומה של זכות בלתי מותנית.
- זכות מהותית כאמור קיימת רק במידה והישות עומדת בתנאים הרלוונטיים בתאריך המאזן.
- "סילוק" ההתחייבות כולל סילוק בדרך של תשלום מזומן, משאבים כלכליים אחרים או מכשירים הוניים של הישות. עם זאת, זכות המרה בגין מכשיר המיר אשר סווגה להון אינה משפיעה על סיווגה של ההתחייבות בגין המכשיר.

התיקון ל- IAS 1 ייושם באופן רטרואקטיבי לגבי תקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2022 או לאחריו. בהתאם להוראות התיקון, יישומו המוקדם אפשרי. החברה בוחנת את השפעת התיקון ל- IAS 1 על דוחותיה הכספיים.

3. מזומנים ושווי מזומנים

ה ר כ ב :

ליום 31 בדצמבר	
2019	2020
אלפי ש"ח	
57,100	221,006
26,871	36,550
800	621
84,771	258,177

פיקדונות בבנקים *
מזומנים בקופה ובבנקים
מטבע חוץ

* נושאים ריבית שנתית ממוצעת בשיעור של 0.17%.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

4. השקעות לזמן קצר

א. ה ר כ ב :

ליום 31 בדצמבר	
2019	2020
אלפי ש"ח	
145,662	360,494
255,012	308,765
333,352	156,775
-	83,364
-	(55,000)
734,026	854,398
10,005	10,502
*744,031	864,900

1. נכסים פיננסיים שיועדו לשווי הוגן דרך רווח והפסד

אגרות חוב ומלוות ממשלתיים	360,494	145,662
אגרות חוב תאגידים	308,765	255,012
מניות	156,775	333,352
כספי יעודות לקבל (ב' להלן)	83,364	-
כספי קופה ייעודית לתשלומי פרמיה (ג' להלן)	(55,000)	-

2. פיקדונות בתאגידים בנקאיים**

10,005	10,502
*744,031	864,900

* מיון מחדש

** נושאים ריבית שנתית ממוצעת בשיעור של 0.17%.

א. לאחר תאריך הדוח העבירה החברה כספים בסך של 121 מיליון ש"ח לטובת ניהול תיקי השקעות בניירות ערך סחירים באמצעות מנהלי תיקים.

ב. סכום של כ - 83.4 מיליון ש"ח מיון מכספי יעודות לתפ"ר לחשבון השוטף וזאת בהתאם להסכם הרפורמה שקבע כי על החברה להעביר סך של 30 מיליון ש"ח מהיעודות למחלה וחופשה וכן בגין תשלומים שוטפים להטבות לעובדים שבוצעו במהלך השנה מהחשבונות השוטפים במקום מחשבונות התפ"ר.

ג. במסגרת הסכם הרפורמה שנחתם נקבע כי לצורך רשת הביטחון לפרמיה תעמיד החברה עד ליום 1.1.2021 קופה ייעודית בגובה 55 מיליון ש"ח ("הסכום ההתחלתי"). מסכום זה תופחת, בתום כל שנה מתקופת רשת הביטחון (ולאחר ביצוע תשלום השלמת פרמיה לעובדים בגין השנה הקודמת), עד שביעית מהיקף הסכום ההתחלתי (קרי עד 7.857 מיליון ש"ח = 7:55), ככל שלא היה בו שימוש, בניכוי הסכום בו נעשה שימוש לרשת בטחון בשנה הקודמת ככל שנעשה, וסכום זה יושב לקופת החברה. בתום התקופה היתרה תחזור לקופת החברה. כמו כן, הכספים שיוחזקו בקופה זו במועד ההפרטה יושבו לקופת החברה בסמוך לאחר מועד ההפרטה.

לאור האמור לעיל מיינה החברה בדוחות ליום 31.12.20 סכום של 55 מיליון ש"ח מהשקעות ז"ק למזומנים מוגבלים בשימוש - קופה ייעודית לפרמיה.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

5. לקוחות, נטו

א. הרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2019	2020
אלפי ש"ח	
87,858	57,492
12,843	15,179
(25,859)	(21,572)
(1,916)	(2,167)
72,926	48,932

חובות פתוחים (*)
הכנסות לקבל
הפרשות בגין עמידה ביעדים
בניכוי - הפרשה לחובות מסופקים **

* היתרה ליום 31 בדצמבר 2020 כוללת חובות בגין שני לקוחות עיקריים בסך של 38,915 אלפי ש"ח כמפורט להלן: לקוח א' 26,237 אלפי ש"ח, לקוח ב' 12,678 אלפי ש"ח. היתרה ליום 31 בדצמבר 2019 כוללת חובות בגין ארבעה לקוחות עיקריים בסך של 71,680 אלפי ש"ח כמפורט להלן: לקוח א' 40,181 אלפי ש"ח, לקוח ב' 14,256 אלפי ש"ח, לקוח ג' 15,391 אלפי ש"ח ולקוח ד' 1,850 אלפי ש"ח.

** ירידת ערך חובות לקוחות מטופלת באמצעות רישום הפרשה לחובות מסופקים.

ב. להלן ניתוח יתרת הלקוחות לאחר הפרשה לירידת ערך (הפרשה לחובות מסופקים), לפי גילאי החובות ביחס לתאריך הדוחות על המצב הכספי:

עד 30 יום	30-60 יום	60-90 יום	90-120 יום	מעל 120 יום	סה"כ
אלפי ש"ח					
46,657	297	(23)	41	1,960	48,932
57,622	586	(645)	2,720	12,643	72,926

6. חייבים ויתרות חובה

הרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2019	2020
אלפי ש"ח	
12,788	14,341
*21,324	6,067
5,220	5,066
*3,822	4,152
997	2,954
2,738	2,808
*2,026	751
48,915	36,139

חברת נמל ישראל נכסים ופיתוח בע"מ
יעודה לחופשה, נטו
עובדים ומוסדות בגין עובדים
חלק החברה בקופה לעזרה הדדית מחלקת ים
הוצאות מראש
מע"מ
חייבים שונים

* מיון מחדש

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

7. יתרת חובה לזמן ארוך - קופה לעזרה הדדית

הסעיף כולל יתרת השקעה בקופה לחסכון משותפת עם עובדי החברה, המתנהלת בעמותה לעזרה הדדית. בעמותה חברים עובדי החברה (וכן החברה כמחליפתה של רשות הנמלים). החברות של עובד בקופה כרוכה בתשלום חד פעמי. מדי חודש, מנוכים סכומים להפקדה בקופה, מהחברים בעמותה כדלקמן:

- עד סכום של 144 ש"ח ראשונים מוסיפה החברה 1 ש"ח לכל 1 ש"ח המופקדים על ידי העובדים.
 - מעל סכום של 144 ש"ח ראשונים מוסיפה החברה 2 ש"ח לכל 1 ש"ח המופקדים על ידי העובדים.
- העובדים החברים בקופה זכאים לקבל מהקופה הלוואות בתנאים מסובסדים הנקבעים בתקנון הקופה. החברה זכאית למשוך את הכספים שהפקידה (בסכומים נומינליים) רק בגין עובד שפרש מחברותו בקופה.

8. רכוש קבוע, נטו

א. הרכב ליום 31 בדצמבר 2020:

תשתיות ומבנים	ציוד	מלאי חלפים מעל 15,000 ש"ח לפריט אלפי ש"ח	מלאי חלפים עד 15,000 ש"ח לפריט	סה"כ
עלות :				
יתרה ליום 1 בינואר 2020	219,773	1,496,772	37,985	1,792,687
רכישות	11,722	33,648	2,905	49,285
העברות בין סעיפים ולרכוש אחר	(28)	1,345	(1,289)	28
מימושים/גריעות	-	(16,678)	(765)	(17,443)
העברה לנכסים המוחזקים למכירה	-	(1,867)	-	(1,867)
קיטון בהפרשה לירידת ערך	-	258	-	258
העברה לפעילות מופסקת	-	-	-	-
יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	231,467	1,513,478	38,836	1,822,948
פחת שנוצר:				
יתרה ליום 1 בינואר 2020	65,282	709,553	7,211	782,046
פחת	12,889	51,275	-	64,164
העברות בין סעיפים ולרכוש אחר	(6)	(47)	55	2
מימושים/גריעות	-	(9,173)	(28)	(9,201)
העברה לנכסים המוחזקים למכירה	-	(1,836)	-	(1,836)
העברה לפעילות מופסקת	-	-	-	-
יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	78,165	749,772	7,238	835,175
יתרת עלות מופחתת				
ליום 31 בדצמבר 2020	153,302	763,706	31,598	987,773

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

8. רכוש קבוע, נטו (המשך)

ב. הרכב ליום 31 בדצמבר 2019:

תשתיות ומבנים	ציוד	מלאי חלפים מעל 15,000 ש"ח לפריט אלפי ש"ח	מלאי חלפים עד 15,000 ש"ח לפריט	סה"כ
עלות :				
יתרה ליום 1 בינואר 2019	212,241	1,644,353	39,009	1,933,804
רכישות	9,686	10,870	1,894	25,726
העברות בין סעיפים ולרכוש אחר	(159)	559	(1,077)	(677)
מימושים/גרועות	-	(16,472)	(104)	(16,576)
העברה לנכסים המוחזקים למכירה	-	3,448	-	3,448
קיטון בהפרשה לירידת ערך	-	870	-	870
העברה לפעילות מופסקת	(1,995)	(146,856)	(1,737)	(153,908)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	219,773	1,496,772	37,985	1,792,687
פחת שנוצר:				
יתרה ליום 1 בינואר 2019	54,530	708,386	7,349	770,265
פחת	11,570	56,277	-	67,847
העברות בין סעיפים ולרכוש אחר	(42)	(630)	125	(547)
מימושים/גרועות	-	(15,208)	-	(15,208)
העברה לנכסים המוחזקים למכירה	-	3,300	-	3,300
העברה לפעילות מופסקת	(776)	(42,572)	(263)	(43,611)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	65,282	709,553	7,211	782,046
יתרת עלות מופחתת				
ליום 31 בדצמבר 2019	154,491	787,219	30,774	1,010,641

ג. תשלומים על חשבון רכישות רכוש קבוע

העלות ליום 31 בדצמבר 2020 כוללת תשלומים על חשבון רכישת רכוש קבוע בסך של כ- 16,070 אלפי ש"ח.

ד. יעודה לחידוש נכסים

סעיף 33 לכתב ההסמכה של החברה קובע, כי החברה תפריש מידי שנה ליעודה סכום שלא יפחת מהפחת החשבונאי של נכסיה, כפי שמתפרסם בדוחותיה הכספיים השנתיים בערכו הריאלי. החברה תייעד את הכספים שיפורשו כאמור, ותשתמש בהם למטרת חידוש, החלפה ורכש נכסים.

בפועל, החברה לא הפרישה ליעודה סכומים כאמור. יובהר, כי החל מיום התחילה ועד ליום 31 בדצמבר 2020 הסתכמו הוצאות הפחת החשבונאי המצטבר של הנכסים לסך של כ- 1,186,173 אלפי ש"ח, בעוד שבאותה התקופה השקיעה החברה, למטרות חידוש, החלפה ורכש נכסים, סך מצטבר של כ- 1,695,984 אלפי ש"ח והכל בהתאם לתוכנית ההשקעות שלה. הנהלת החברה בדעה כי בשל העובדה שהסכומים אותם השקיעה החברה כאמור עולים על סכום הפחת, עמדה החברה בהוראות סעיף זה לעיל.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

8. רכוש קבוע, נטו (המשך)

ה. נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה

החברה פועלת באופן שוטף למכירת ציוד תפעולי שנגרט. בהתאם לכך מוצג ציוד תפעולי זה במסגרת הנכסים השוטפים כנכס לא שוטף המוחזק למכירה. ליום 31 בדצמבר 2020 כללה קבוצת המימוש נכסים בסך של כ- 43 אלפי ש"ח בהתאם להערכת שמאי ו/או בהתאם לניסיון העבר של החברה.

רווח מעליית ערך הנכסים הנ"ל בסך של כ- 63 אלפי ש"ח, אשר נבע ממדידה מחדש של קבוצת המימוש לפי הנמוך מבין הערך בספרים לבין השווי ההוגן בניכוי עלויות מכירה, נזקף כסעיף נפרד בדוח על הרווח הכולל.

9. נכסים בלתי מוחשיים, נטו

ה ר כ ב :

תוכנות מחשב *		
2019	2020	
אלפי ש"ח		
84,241	86,144	עלות:
1,772	4,316	יתרה ליום 1 בינואר
677	-	רכישות
(546)	-	העברות מרכוש קבוע
86,144	90,460	העברה לפעילות מופסקת
		יתרה ליום 31 בדצמבר
		הפחתה נצברת:
63,332	66,891	יתרה ליום 1 בינואר
3,453	3,741	הפחתה שהוכרה במהלך השנה **
547	-	העברות מרכוש קבוע
(441)	-	העברה לפעילות מופסקת
66,891	70,632	יתרה ליום 31 בדצמבר
		יתרה, נטו
19,253	19,828	ליום 31 בדצמבר

* היתרות כוללות השקעות בתוכנות שאינן מהוות חלק אינטגרלי מההשקעה בחומרה.
** הפחתת נכסים בלתי מוחשיים מסווגות בדוח על הרווח הכולל לעלות המכר ו/או להוצאות הנהלה וכלליות לפי העניין.

10. הוצאות מראש בגין חכירה תפעולית

בהתאם לצו דמי השימוש המשתנים הקודם (בטרם הרפורמה בתעריפים ובצו דמי השימוש של שנת 2010) שולמו דמי השימוש בעד מחוברים ותשתיות על פי יתרת הנכסים ביום התחילה (כפי שהיו מוצגים בספרי רשות הנמלים) בתוספת ריבית שנתית בשיעור של 7.5% מיתרת העלות המופחתת ובהתאם ליתרת אורך החיים של נכסים אלו.

דמי השימוש בגין המחברים מוצגים בדוחות על הרווח הכולל כהוצאה לפי שיטת הקו הישר, על פני כל תקופת החכירה, שעל פי כתב ההסמכה של החברה הינה לתקופה של 49 שנים שהחלה ביום 17 בפברואר 2005 ולפיכך, כל היתרה ששולמה מראש, החל מיום התחילה, מוצגת בדוחות על המצב הכספי במסגרת סעיף "הוצאות מראש בגין חכירה תפעולית".

החל מיום 1 באוקטובר 2010, עם כניסת הרפורמה בתעריפים לתוקף, נזקפים דמי השימוש ששולמו מראש, כאמור לעיל, לדוח על הרווח הכולל על פני יתרת תקופת החכירה בחלוקה שווה מידי שנה.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

10. הוצאות מראש בגין חכירה תפעולית (המשך)

במהלך שנת 2018 פנתה רשות החברות הממשלתיות לחברה בטענה כי על החברה להפחית את דמי השימוש ששולמו מראש על פני תקופה של 30 שנה בלבד בהתאם לאורך חיי הרציפים שהועברו לשימוש ולא על פני 49 שנה תקופת ההסמכה של החברה. בהתאם לחוות דעת הנדסית שקיבלה החברה, אורך החיים הכלכלי של המחבורים עולה בהרבה על אורך תקופת החכירה על פי כתב ההסמכה של החברה, ולפיכך לדעת הנהלת החברה יש להפחית את דמי השימוש ששולמו מראש על פני תקופה של 49 שנה, כך עולה גם מהסכם המקרקעין החדש שנתחם (ראה גם ביאור 1(ה)).

11. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. שווי הוגן בהשוואה לערך בספרים

הערך בספרים של נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות מסוימים, לרבות מזומנים ושווה מזומנים, לקוחות, חייבים אחרים, ספקים וזכאים אחרים תואם לשווי ההוגן שלהם.

ב. היררכיית שווי הוגן

להלן טבלה המציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן, בהתאם לשיטת הערכה. הרמות השונות הוגדרו כדלקמן:

- רמה 1 – שווי הוגן הנמדד ע"י שימוש במחירים מצוטטים בשוק פעיל למכשירים זהים.
רמה 2 – שווי הוגן הנמדד ע"י אקטואר החברה על פי שימוש בנתונים נצפים ומחושבים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1, כאמור לעיל.
רמה 3 – שווי הוגן הנמדד ע"י שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

ליום 31 בדצמבר 2020

<u>סה"כ</u>	<u>רמה 3</u>	<u>רמה 2</u>	<u>רמה 1</u>	
<u>אלפי ש"ח</u>				
				נכסים פיננסיים שיועדו לשווי הוגן דרך רווח והפסד:
909,398	-	-	909,398	השקעות לזמן קצר
25,745	-	-	25,745	יעודה לחופשה
564,137	-	29,673	534,464	נכסים בשל הטבות לעובדים
<u>1,499,280</u>	<u>-</u>	<u>29,673</u>	<u>1,469,607</u>	

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

11. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. היררכיית שווי הוגן (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2019

<u>סה"כ</u>	<u>רמה 3</u>	<u>רמה 2</u>	<u>רמה 1</u>	
<u>אלפי ש"ח</u>				
				נכסים פיננסיים שיועדו לשווי הוגן דרך רווח והפסד:
734,026	-	-	734,026	השקעות לזמן קצר
38,546	-	-	38,546	יעודה לחופשה*
624,500	-	24,296	600,204	נכסים בשל הטבות לעובדים*
<u>1,397,072</u>	<u>-</u>	<u>24,296</u>	<u>1,372,776</u>	
				* מיון מחדש

12. התחייבויות לספקים ולנותני שירותים

ה ר כ ב :

<u>ליום 31 בדצמבר</u>		
<u>2019</u>	<u>2020</u>	
<u>אלפי ש"ח</u>		
116,670	181,221	חברת נמלי ישראל בע"מ - בגין דמי שימוש * חברת נמלי ישראל בע"מ - ספק חובות פתוחים לספקים ונותני שירותים
7,575	2,488	
25,369	29,852	
<u>149,614</u>	<u>213,561</u>	

* באשר למחלוקות בין החברה לבין חנ"י, ראה ביאור 24(ב)(3)(א).

13. עובדים ומוסדות בגין שכר ונלוות

ה ר כ ב :

<u>ליום 31 בדצמבר</u>		
<u>2019</u>	<u>2020</u>	
<u>אלפי ש"ח</u>		
17,858	33,738	עובדים בגין שכר מוסדות בגין שכר
21,349	20,246	
<u>39,207</u>	<u>53,984</u>	

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

14. זכאים ויתרות זכות

ה ר כ ב :

ליום 31 בדצמבר	
2019	2020
אלפי ש"ח	
19,371	32,960
4,327	4,947
4,346	3,882
1,569	3,184
469	871
30,082	45,844

הוצאות לשלם
הפרשה בגין נזקים
מקדמות מלקוחות
הכנסות מראש
אחרים

15. התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

15. התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו (המשך)

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

15. התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו (המשך)

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

15. התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו (המשך)

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

15. התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו (המשך)

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

15. התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו (המשך)

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

15. התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו (המשך)

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

15. התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו (המשך)

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

15. התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו (המשך)

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

15. התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו (המשך)

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

15. התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו (המשך)

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

15. התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו (המשך)

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

15. התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו (המשך)

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

15. התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו (המשך)

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

16. הון המיוחס לבעלי מניות החברה

ה ר כ ב :

ליום 31 בדצמבר	
2019	2020
מניות רגילות בנות 1 ש"ח	
400,000,000	400,000,000
1,000	1,000

מספר המניות רשום

מספר המניות מונפק ונפרע *

* מדינת ישראל מחזיקה בשיעור של 100% מהון המניות המונפק והנפרע

17. מכשירים פיננסיים

הנכסים הפיננסיים של החברה כוללים בעיקר מזומנים ושווי מזומנים, לקוחות, חייבים ויתרות חובה, התחייבויות לספקים ונותני שירותים, זכאים ויתרות זכות והתחייבויות כספיות לזמן ארוך.

נכסים פיננסיים הכלולים במסגרת סעיפי הדוחות על המצב הכספי מהווים קירוב לשווי ההוגן.

א. פעילות החברה חושפת אותה לסיכונים הקשורים למכשירים פיננסיים שונים כגון סיכון ריבית, סיכון מטבע וסיכון אשראי. ניהול הסיכונים של החברה מתמקד בפעילות לצמצום למינימום השפעות שליליות אפשריות על הביצועים הפיננסיים של החברה. ניהול הסיכונים הפיננסיים בחברה נמצא תחת אחריותו של סמנכ"ל כספים וכלכלה.

ב. להלן מידע בדבר סיכונים למכשירים פיננסיים:

(1) סיכון מטבע - החברה חשופה לשינויים בשערי החליפין. החשיפה הקיימת הינה חשיפה בדוחות על המצב הכספי הנובעת מעודף כספים ונכסים במטבע זר, בעיקר דולרים ארה"ב ואירו. במצב של פיחות ריאלי תיווצרנה לחברה הכנסות מימון, כאשר במצב של תיסוף ריאלי תיווצרנה לחברה הוצאות מימון.

(2) סיכון אשראי - הכנסות החברה נובעות מפיזור רחב של לקוחות שונים. לקוחות האשראי של החברה מפקידים פיקדון או ערבות להבטחת תשלום חובם. החברה בוחנת באופן שוטף את טיב יתרות הלקוחות על מנת לקבוע את סכום ההפרשה לחובות מסופקים. בהתאם, ההפרשה לחובות מסופקים נקבעת באופן ספציפי בגין חובות שגבייתם מוטלת בספק.

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

17. מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. תנאי הצמדה של יתרת כספיות ליום 31 בדצמבר 2020:

				במטבע חוץ או בהצמדה אליו		
סה"כ	ללא הצמדה ואחרים	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	בהצמדה למדד תשומות הבניה	ליש"ט	אירו	דולר
אלפי ש"ח						
נכסים:						
נכסים שוטפים:						
258,177	257,556	-	-	-	26	595
101	101	-	-	-	-	-
864,900	519,756	306,799	-	-	-	38,345
55,000	33,052	19,510	-	-	-	2,438
48,932	48,855	-	77	-	-	-
195	195	-	-	-	-	-
36,139	36,014	125	-	-	-	-
1,263,444	895,529	326,434	77	-	26	41,378
נכסים לא שוטפים:						
33,104	33,104	-	-	-	-	-
564,137	323,720	215,541	-	-	-	24,876
597,241	356,824	215,541	-	-	-	24,876
התחייבויות:						
התחייבויות שוטפות:						
התחייבויות לספקים ולנותני שירותים:						
183,709	183,709	-	-	-	-	-
29,852	26,628	-	-	-	1,639	1,585
53,984	53,984	-	-	-	-	-
45,844	45,844	-	-	-	-	-
313,389	310,165	-	-	-	1,639	1,585
התחייבויות לא שוטפות:						
687,657	687,657	-	-	-	-	-
687,657	687,657	-	-	-	-	-

(*) סכומים אלה מוינו באופן יחסי מתוך סך סעיף ההשקעות לזמן קצר.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

17. מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. תנאי הצמדה של יתרת כספיות ליום 31 בדצמבר 2019:

סה"כ	ללא הצמדה ואחרים	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	בהצמדה למדד תשומות הבניה	במטבע חוץ או בהצמדה אליו		
				דולר	אירו	ליש"ט
אלפי ש"ח						
84,771	83,971	-	-	254	546	-
101	101	-	-	-	-	-
744,031	*437,659	268,569	-	-	37,803	-
72,926	72,909	-	17	-	-	-
87	87	-	-	-	-	-
48,915	*43,513	5,402	-	-	-	-
950,831	638,240	273,971	17	254	38,349	-
33,885	33,885	-	-	-	-	-
625,027	*377,024	217,294	-	-	30,709	-
659,912	410,909	217,294	-	-	30,709	-
124,245	124,245	-	-	-	-	-
25,369	23,618	-	-	4	1,634	113
39,207	39,207	-	-	-	-	-
30,082	30,082	-	-	-	-	-
218,903	217,152	-	-	4	1,634	113
177,215	*177,215	-	-	-	-	-
177,215	177,215	-	-	-	-	-

* מיון מחדש

18. הכנסות, נטו

ה ר כ ב :

לשנה שהסתיימה ביום
31 בדצמבר

2018	2019	2020
אלפי ש"ח		
698,101	652,619	666,878
42,858	41,800	41,772
36,676	38,930	29,388
2,893	12,677	9,998
780,528	746,026	748,036

משירותים למטענים
משירותים לאניות
מדמי תשתיות חנ"ח
משירותים אחרים

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

19. עלות ההכנסות, נטו

הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020
אלפי ש"ח		
360,147	377,257	371,678
881	3,818	2,027
361,028	381,075	373,705
63,370	61,517	63,909
49,461	51,336	56,727
*26,950	14,872	37,826
80,746	81,902	80,231
220,527	209,627	238,693
581,555	590,702	612,398

שכר ונלוות במחלקות התפעוליות:
תשלומים שוטפים
שינויים בהתחייבויות בשל הטבות לעובדים

פחת תפעולי
הפעלה ואחזקת ציוד
דמי שימוש (א)
אחרות

* מיון מחדש

א. הרכב דמי שימוש

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020
אלפי ש"ח		
31,221	29,841	29,921

דמי שימוש קבועים *

דמי שימוש ראויים:

(15,730)	(15,895)	(4,796)
5,058	5,058	5,058
42,941	43,455	43,587
63,925	60,130	56,476
96,194	92,748	100,325
** (100,465)	(107,717)	(92,420)
(4,271)	(14,969)	7,905
26,950	14,872	37,826

דמי שכירות רציף קישון מזרח
בעד זכויות שימוש בנכסים
דמי שימוש ראויים - רכיב קבוע
דמי שימוש ראויים - רכיב משתנה

בניכוי 75% מההכנסות מנכסים שלא
הועברו לשימוש החברה, נטו

* ראה ביאור 24(ב)(3)(א)
** מיון מחדש

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

20. הוצאות הנהלה וכלליות

ה ר כ ב :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020
אלפי ש"ח		
65,073	68,916	64,346
179	778	366
65,252	69,694	64,712
8,194	8,526	9,942
4,417	7,133	7,920
4,013	6,038	6,565
(85,319)	3,358	262
2,720	2,500	3,086
1,600	1,768	1,421
1,423	1,526	1,582
910	958	916
4,090	3,908	3,380
(57,952)	35,715	35,074
7,300	105,409	99,786

שכר עבודה, משכורות ונלוות:
תשלומים שוטפים
שינויים בהתחייבויות בשל הטבות לעובדים

אחזקת מחשבים
ייעוץ מקצועי, משפטיות וביקורת
פחת והפחתות
הפרשה לחובות מסופקים
פעולות חברה תרבות ורווחה לעובדים
הסברה ויחסי ציבור
חשמל, מים וארנונה
משרדיות ותקשורת
הוצאות הנהלה וכלליות אחרות

21. הוצאות (הכנסות) אחרות, נטו

ה ר כ ב :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020
אלפי ש"ח		
*14,650	(36,583)	48,810
(2,992)	(370)	(113)
3,084	62	7,081
-	-	(51,927)
14,742	(36,891)	3,851

הוצאות (הכנסות) אחרות (ראה גם באור 24(ב)(3)(א))
קיטון בהפרשה לירידת ערך
הפסד הון ממכירת רכוש קבוע
רווח הון ממכירת מחלקת ים (ראה גם באור 25(ה))

* מיון מחדש

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

22. הכנסות/הוצאות מימון

ה ר כ ב :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020
אלפי ש"ח		
-	54,083	7,340
-	52,294	6,492
13,176	472	741
202	-	-
13,378	106,849	14,573
1,863	1,863	2,009
-	153	203
-	89	32
9,035	-	-
8,886	-	-
19,784	2,105	2,244

הכנסות מימון

רווחים מהשקעות מיועדות
רווחים מהשקעות בניירות ערך
הכנסות ריבית
רווחים משינוי בשערי חליפין, נטו

הוצאות מימון

דמי ניהול ועמלות בנקים
הפסדים משינוי בשערי חליפין, נטו
הוצאות ריבית זכויות שימוש
הפסדים מהשקעות מיועדות
הפסדים מהשקעות בניירות ערך

23. מסים על ההכנסה

א. שיעורי המס החלים על החברה

המסים השוטפים לתקופות המדווחות מחושבים בהתאם לשיעור מס של 23% (החל משנת 2018 ואילך).

ב. שומות מס

לחברה שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2015 החברה הגישה שומות מס עצמיות לשנות המס 2019-2016.

ג. הפסדים מועברים לצרכי מס

ליום 31 בדצמבר 2020, לחברה הפסדים עסקיים והפסדי הון לצרכי מס בסך של כ- 91.7 מיליון ש"ח (הכוללים 4.9 מיליון ש"ח שמקורם מהפסדים מועברים מיום התחילה) וכ- 16.2 מיליון ש"ח, בהתאמה, המועברים לשנים הבאות. בשנת 2019 עקב הכנסות לצורכי מס בוצע הקטנה של נכס המס הנדחה. בשנת 2020 קוזז הפסד מועבר בסך של כ- 116.5 כנגד רווח הון לצורכי מס שנוצר עקב העברת פעילות מחלקת ים לחנ"י. על פי תחזית רוו"ה לצרכי מס שערכה החברה עולה כי כפועל יוצא מיישום תכנית הפרישה, לחברה צפויות הוצאות גבוהות לצרכי מס בשנים 2021-2024 אשר להערכת הנהלת החברה צפויים לגרום לחברה הפסדים לצרכי מס בטווח הנראה לעין ולפיכך מחקה החברה את יתרת נכס המס שלא נוצל ולא הכירה בנכס מס נדחה בגין ההפסד השוטף.

בשנת 2019 הוכר לראשונה נכס מס נדחה בגין הפסדי ההון המועברים של החברה מאחר שניצולם היה צפוי עקב העברת פעילות מחלקת הים לחנ"י. החברה מעריכה כי בטווח הנראה לעין צפויים לה רווחי הון מתיקי נ"ע אותם היא מנהלת ועל כן מכירה החברה בנכס המס בגין הפסדי ההון הצבורים הנ"ל.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

23. מסים על ההכנסה (המשך)

ד. חקיקה להסדרת היבטי מס הנובעים מהשינוי המבני

- (1) כחלק מהליך השינוי המבני של רשות הנמלים שנעשה בדרך של חקיקה, התקיימו דיונים בין רשות המסים, לבין רשות החברות הממשלתיות ונציגי חברות הנמל וחנ"י ונוסחו תקנות המסדירות נושאי מס שונים, העולים מהליך השינוי המבני שבוצע.
- (2) נושאי המס הרלוונטיים לחברה בהסדר זה, על פי המתכונת הנוכחית, הינם:
 - קביעת המחיר המקורי ויום הרכישה של נכסים, לצורך חישוב רווח הון ולצורך חישוב פחת.
 - טיפול בהפסדים מועברים מרשות הנמלים וחלוקתם בין החברות.
 - הטיפול בהוצאות בשל תשלומים פנסיוניים לעובדים או לעובדים לשעבר.
 - חלוקת חיובי המס הנובעים משומות ניכויים ושומות הכנסה בשל השנים שעד 2005 בין החברות.
 - נושאים אחרים הנוגעים לתקופת המעבר.
- (3) באשר לקביעת המחיר המקורי ויום הרכישה, הנוסח בתקנות קובע כי רווח הון ופחת יחושבו כאילו הנכסים עודם רשומים בספרי רשות הנמלים.
- (4) בעניין הפסדי העבר לצרכי מס, יותר סך של עד 1 מיליארד ש"ח נכון ליום התחילה לחלוקה בין החברות. מתוך סכום זה, לפי חלוקה עקרונית שנעשתה על ידי רשות החברות, סך של 270 מיליון ש"ח נזקפו לחברת נמל חיפה בע"מ.
- (5) הסדרת נושאי המס בהיבטים האקטואריים, נוגעת להתרת הוצאות בגין הפקדות ביעודות טרם הקמת קופות כמשמעותן בחוק, התרת הוצאות בגין הפקדות בקופות לאחר שתוקמנה ופטור ממס על רווחים בקופות הנ"ל.
- (6) כמו כן, מוסדרות בתקנות אלו עקרונות לחלוקה ולזקיפה של הכנסות של רשות הנמלים שנצמחו לאחר יום התחילה, הוצאות בגין העבר שלא הותרו בניכוי ושהתרתן מתממשת לאחר יום התחילה וכן חלוקה של חבות מס הנובעת משומות בגין התקופות שקדמו ליום התחילה. באופן עקרוני, חלוקות אלו בוצעו לפי הייחוס הענייני של כל נושא, לחברה הרלוונטית.
- (7) כאמור לעיל, תקנות אלו אושרו. לפיכך, בכל הנוגע לחישוב מס, הכרה במסים נדחים ורישום הנכסים וההתחייבויות ביום התחילה, החברה נקטה בגישה שלהלן:
 - יתרות הנכסים לצרכי מס, לרבות יום רכישתם, יהיה לפי היתרות שהיו מחושבות לו היו מנוהלות בספרי רשות הנמלים. החברה ערכה שחזור של נתוני הנכסים לצרכי מס, כפי שהיו מוצגים למיטב ידיעתה, בספרי רשות הנמלים לצרכי מס. זאת, על בסיס דוחות העבר שהוגשו לצרכי מס ועל בסיס חלוקת הנכסים שנמסרו לחברה על ידי המדינה, כפי שתואר לעיל. יש לציין, כי הדוח המיוחד בהתאם לסעיף 21(2) לתקנות רשות הספנות והנמלים (הוראות לעניין דיני המס), התשס"ט-2009 הוגש לרשות המסים.
 - בהתאם לכך, חישוב המסים הנדחים נערך בגין ההפרש שבין היתרות לצרכי מס כפי שחושבו על ידי החברה, לבין יתרות הנכסים שנרשמו על בסיס השווי ההוגן שחושב כאמור לעיל.
 - תשלומים מהקופות לכיסוי התחייבויות החברה בשל הטבות לעובדים מוכרות כהוצאה לצרכי מס.
 - רווחים מהשקעות של כספי היעודות לפנסיה תקציבית פטורים ממס.
 - החל משנת 2010 ועל בסיס חו"ד משפטית נוקטת החברה בפרשנות מרחיבה של התקנות גם לגבי הכנסות המימון מרווחי היעודות למימון תנאי הפרישה של עובדים שבפנסיה צוברת כפי שהיא פועלת לגבי רווחי המימון מהיעודה לפנסיה תקציבית. במידה ופרשנות זו לא תהיה מקובלת על רשויות המס, קיימת חשיפה של החברה לקיזוז סך של כ- 57 מיליון ש"ח מההפסד העסקי הצבור של החברה לצרכי מס. ראה גם ביאור 2(כו).

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

23. מסים על ההכנסה (המשך)

ה. מסים נדחים

ה ר כ ב :

דוחות על הרווח הכולל לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		דוחות על המצב הכספי ליום 31 בדצמבר		
2019	2020	2019	2020	
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		
<u>הוצאות (הכנסות מס)</u>		<u>הוצאות (הכנסות מס)</u>		<u>נכסי מסים נדחים</u>
-	(125,687)	-	31,263	הטבות לעובדים
314	507	3,961	4,526	הפרשה לחופשה
878	(3,598)	534	4,222	משכורת י"ג
10,917	**10,370	34,791	3,721	הפסדים מועברים לצורכי מס
(23)	2,758	2,498	988	מענק אי ניצול ימי מחלה
1,003	(58)	441	498	הפרשה לחובות מסופקים
(15)	10	15	5	נכסי זכויות בשימוש
<u>13,074</u>	<u>(115,698)</u>	<u>42,240</u>	<u>45,223</u>	
<u>הוצאות (הכנסות מס)</u>		<u>הוצאות (הכנסות מס)</u>		<u>התחייבויות מסים נדחים</u>
(162)	(2,737)	71,550	76,641	רכוש קבוע
(1,164)	(1,163)	39,697	38,534	דמי שימוש מראש
(77)	(86)	912	924	הוצאות מראש בגין עובדים
6,204	-	*97,217	-	הטבות לעובדים
<u>4,801</u>	<u>(3,986)</u>	<u>209,376</u>	<u>116,099</u>	

* קיטון של 20,700 אלפי ש"ח בנכס המס נרשם כנגד קרן הון ולא כנגד הוצאות מסים
** מיון מחדש

ו. מסים על ההכנסה הכלולים בדוחות הרווח הכולל

ה ר כ ב :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	
אלפי ש"ח			
25,549	23,174	(119,684)	הוצאות (הכנסות) מסים נדחים, ראה גם סעיף ה' לעיל
246	560	279	הוצאות (הכנסות) מיסים שוטפות
(6,774)	(6,148)	(4,735)	הכנסות מס בגין פעילות מופסקת
(2,695)	5,078	(2,911)	חלק המס הנדחה הגלום בהפסד האקטוארי
<u>16,326</u>	<u>22,664</u>	<u>(127,051)</u>	

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

23. מסים על ההכנסה (המשך)

ז. מס תיאורטי

להלן התאמה בין סכום המס התיאורטי לבין סכום המסים על ההכנסה שהוכר ברווח או הפסד:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	
אלפי ש"ח			
170,651	192,421	(531,026)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
23%	23%	23%	שיעור מס סטטוטורי
39,250	44,257	(122,136)	הוצאות (הכנסות) מס לפי שיעור מס סטטוטורי
			תוספת (חסכון) במס בגין:
(292)	-	-	הכנסות פטורות
271	1,043	1,124	הוצאות לא מוכרות
			הפסדים והטבות לצורכי מס שלא הוכרו
(5,036)	(6,874)	(24,523)	בגין נכסי מסים נדחים
			הטבה מתקופה קודמת שלא הוכרה בעבר
(19,813)	(243)	19,894	שימשה להקטנת הוצאות מסים שוטפים
247	559	279	מסים בגין שנים קודמות
2,044	(15,824)	(1,417)	רווח הון מני"ע תיק שוטף
(345)	(254)	(272)	הפרשים אחרים
16,326	22,664	(127,051)	סה"כ מסים על הכנסה

24. התקשרויות, התחייבויות תלויות, ערבויות ושעבודים

חברת נמל חיפה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

24. התקשרויות, התחייבויות תלויות, ערבויות ושעבודים (המשך)

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

24. התקשרויות, התחייבויות תלויות, ערבויות ושעבודים (המשך)

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

24. התקשרויות, התחייבויות תלויות, ערבויות ושעבודים (המשך)

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

24. התקשרויות, התחייבויות תלויות, ערבויות ושעבודים (המשך)

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

24. התקשרויות, התחייבויות תלויות, ערבויות ושעבודים (המשך)

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

24. התקשרויות, התחייבויות תלויות, ערבויות ושעבודים (המשך)

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

24. התקשרויות, התחייבויות תלויות, ערבויות ושעבודים (המשך)

25. פעילות מופסקת

א. ניתוח דוח על המצב הכספי פעילות מופסקת:

בחדש אוגוסט 2019 נחתם הסכם קיבוצי בין החברה, חנ"י, הסתדרות העובדים החדשה והאיגודים המקצועיים על העברת עובדי מחלקת הים של החברה לחברת בת של חנ"י. ההסכם אושר ע"י דירקטוריון החברה ודירקטוריון חנ"י.

לאור הנ"ל ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, החל מדוחות ליום 31 בדצמבר 2019 מוצגת

פעילות מחלקת הים בהתאם להוראות תקן חשבונאות IFRS 5 כפעילות מופסקת.

בחדש ספטמבר 2020 נחתם ההסכם בין החברה לבין חנ"י בקשר להעברת פעילות מחלקת הים לחנ"י תמורת סכום של כ- 180 מיליון ש"ח עם מספר סעיפים להתאמות התמורה (כגון חישובים אקטואריים שכפופים לתיאום עם חנ"י). התמורה בסך 180 מיליון ש"ח נקבעה במ"מ בין החברה לבין חנ"י על בסיס שתי הערכות שווי נפרדות ובלתי תלויות שהוזמנו על ידי החברה ועל ידי חנ"י במשותף. ההפרש שבין התמורה לבין הממוצע של שתי הערכות השווי האמורות נזקף לקרן הון.

בתאריך 03/11/2020, לאחר תאריך הדוח הכספי התקיימו כל התנאים המתלים בהסכם להעברת פעילות מחלקת הים והיא הועברה בהתאם להוראות ההסכם בין החברות. עד ליום חתימת הדוחות הכספיים שולם סך של 175 מיליון ש"ח לחברה.

בהתאם לכך נכסי והתחייבויות פעילות מופסקת מוצגים בדוח על המצב הכספי של החברה לתום התקופה בה סווגה הפעילות כפעילות מופסקת במסגרת סעיף "נכסים המיוחסים לפעילות מופסקת" ו- "התחייבויות המיוחסות לפעילות מופסקת", בהתאמה.

הכנסות והוצאות אשר שייכות לפעילות מופסקת מוצגות בדוח על הרווח הכולל, בניכוי מסים על הכנסה בכל התקופות המוצגות במסגרת סעיף "רווח מפעילות מופסקת, נטו.

תזרימי המזומנים בגין פעילות מופסקת מוצגים לגבי כל תקופות הדיווח המוצגות בהתאם לסיווג של פעילות שוטפת, פעילות השקעה ופעילות מימון.

נתוני ההשוואה בדוח על הרווח הכולל ובדוח על תזרימי המזומנים, בגין תוצאות הפעילות המופסקת, מותאמים למפרע.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

25. פעילות מופסקת (המשך)

ב. ניתוח דוח על המצב הכספי פעילות מופסקת:

פעילות מחלקת ים (להלן: "הפעילות המופסקת") הועברה לחנ"י בחודש נובמבר 2020. לכן לא קיימות יתרות בגינה בדוח על המצב הכספי ליום 31.12.2020.

2019 אלפי ש"ח

סה"כ נכסים :

7,120	לקוחות
465	חייבים
110,298	רכוש קבוע, נטו
106	רכוש אחר, נטו
2,327	נכסים בשל הטבות לעובדים
*5,202	מסים נדחים
125,518	

סה"כ התחייבויות :

749	ספקים
4,118	עובדים ומוסדות בגין שכר ונלוות
2,100	זכאים
*24,566	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
*7,926	מסים נדחים
39,459	

* מוין מחדש

ג. ניתוח הרווח או הפסד מפעילות מופסקת:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2018	2019 אלפי ש"ח	2020	
126,317	127,909	103,020	הכנסות
(96,860)	(101,179)	(82,433)	הוצאות
29,457	26,730	20,587	רווח לפני מס מפעילות מופסקת
(6,774)	(6,148)	(4,735)	הוצאות מסים על הכנסה
22,683	20,582	15,852	סה"כ רווח מפעילות מופסקת

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

25. פעילות מופסקת (המשך)

ד. ניתוח תזרימי המזומנים של הפעילות המופסקת:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של עשרה חודשים שהסתיימה ביום 31 באוקטובר	
2018	2019	2020
	אלפי ש"ח	
*37,279	*34,279	23,125
(1,042)	(710)	(1,188)
36,237	33,569	21,937
סה"כ תזרימי מזומנים מפעילות מופסקת		

* מוין מחדש

ה. רווח הון שנוצר ממכירת הפעילות המופסקת:

2019	
אלפי ש"ח	
180,000	תמורה
3,983	התאמת תמורה בגין יתרות אקטואריות
(102,296)	נכסים נטו שנגרעו:
(3,707)	רכוש קבוע, נטו בספרים
17,930	מלאי חלפים
(15,000)	התחייבות לסיום יחסי עובד-מעביד (אקטואריה)
(103,073)	שיפוי חנ"י בגין תשלומי שכר עתידיים בקשר להפרטה
(28,983)	סה"כ נכסים נטו, שנגרעו
51,927	רווח שמוין לקרן הון
	רווח הון בספרים
66,697	רכוש קבוע נטו, לצרכי מס
116,509	רווח הון לצרכי מס

חברת נמל חיפה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

26. מידע בדבר מגזרים עסקיים

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

26. מידע בדבר מגזרים עסקיים (המשך)

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

26. מידע בדבר מגזרים עסקיים (המשך)

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

26. מידע בדבר מגזרים עסקיים (המשך)

27. יתרות ועסקאות עם צדדים קשורים

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

27. יתרות ועסקאות עם צדדים קשורים (המשך)

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

27. יתרות ועסקאות עם צדדים קשורים (המשך)

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

27. יתרות ועסקאות עם צדדים קשורים (המשך)

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

27. יתרות ועסקאות עם צדדים קשורים (המשך)

גאווה ישראלית, עוצמה עולמית

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

28. אירועים מהותיים בתקופת הדוח

א. במהלך תקופת הדוח חלה בעולם התפרצות של נגיף חדש מסוג "קורונה" שהחלה בסין והתפשטה במהלך מספר שבועות לעשרות מדינות ברחבי העולם ובכלל אלו, גם לישראל. בשל מאמצייהן של מדינות רבות לחסום או לעכב את התפשטות הנגיף, בעיקר על דרך של הטלת סגר על אזורים נגועים והוראות בידוד בית, ניכרות השפעות המגפה בעיקר בתחומי התיירות והתעופה, לצד ירידות שיערים בשווקים רבים, ובכלל זאת בישראל.

משבר הקורונה חייב את החברה למתכונת עבודה תפעולי שונה, תוך ביצוע התאמות והיערכות לעבודה בקפסולות הן על מנת לענות על הנחיות משרד הבריאות והן על מנת לאפשר פעילות רציפה של החברה תוך מזעור הפגיעה במקרה של הצורך בבידוד. בשל כך, נפגעו למשך זמן התשומות (צוותי העבודה) אותן יכלה החברה לספק ללקוחותיה ואולם היערכות החברה הביאה לשמירה שמירה על רציפות תפעולית מלאה בכל זמן נתון.

השפעת הקורונה על פעילות החברה הינה שונה נוכח תחומי הפעילות המגוונים של החברה. בעוד שבתחום פעילות המכולות חלה עלייה בהכנסות, הרי שבפעילויות אחרות (כגון: המטען הכללי, פעילות הנוסעים, יבוא כלי רכב ופעילות הדלק) - חלה ירידה, בחלקן ירידה משמעותית. חלק מהירידה מוסבר בתעדוף פעילות המכולות על פני המטען הכללי בהקצאת צוותי עבודה (נוכח מגבלת הפעילות תחת הקפסולות והיעדר היכולת לשבץ בשל כך צוותים בשעות נוספות) וחלק בשל השפעות ישירות של המשבר עצמו דוגמת פעילות התיירות הנוסעים.

נוכח התמשכות המשבר והופעתם של גלי תחלואה נוספים מעת לעת, צופה החברה כי תידרש להיערכות כאמור לעיל גם בהמשך. עם זאת, נוכח הניסיון שנרכש והשמירה הקפדנית על הנחיות משרד הבריאות צופה החברה כי הפעילות התפעולית תימשך כסדרה ויכולת החברה בהקצאת צוותי עבודה גם נוכח המגבלות - תתגבר. יתרה מזאת, אישורו של חיסון כנגד נגיף הקורונה עתידו, להערכת החברה, להשפיע לחיוב על פעילותה של החברה כנגזרת מכלל הפעילות המסחרית והכלכלית כאמור, לרבות ובייחוד על פעילות נוסעים/קרוזים של החברה ולאושש אותה משמעותית.

ב. במחצית הראשונה של שנת 2020 השיבה חנ"י לידי חנ"ח את רציף קישון מזרח ששימש את חנ"י כנמל עבודה לבניית נמל המפרץ. החברה השמישה במחצית השנייה של שנת 2020 מספר פרויקטי תשתית (שער זמני, מבנים, מערכות חשמל, תקשורת, מחשוב, העברת עגורנים) לצורך פתיחתו לעבודה תפעולית של רציף קישון מזרח. החברה החלה במתן שירותים תפעוליים ברציף זה במהלך הרבעון האחרון של שנת 2020. בשנים הקרובות מתוכנן פרויקט התאמת רציף המכולות המזרחי לשמש כרציף רב תכליתי לשינוע מכולות מטען כללי וצובר מותאם לשירות אניות מטען כללי וצובר מסוג פנמקס.

29. אירועים מהותיים לאחר תקופת הדוח

א. עדכון כתב ההסמכה – בחודש פברואר 2021 חתמה שרת התחבורה והבטיחות בדרכים על כתב ההסמכה מעודכן אשר ייכנס לתוקף רק בכפוף להשלמת הליך ההפרטה ומכירת כל מניות המדינה למשקיע פרטי. ראה ביאור 1 לעיל. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, כתב ההסמכה המעודכן טרם נחתם ע"י שר האוצר.

ב. הסכם מקרקעין עם חנ"י – החל משנת 2021 נכנס לתוקף מודל חדש של דמי השימוש. עבור העמדת הנכסים לרשות החברה תשלם החברה לחנ"י רכיב קבוע ורכיב משתנה שנקבע כשיעור משתנה מהכנסות החברה (פירוט לעניין סכום דמי השימוש עפ"י המודל החדש, ראה גם בביאור 1(ה)).

ג. חלוקת בונוסים לעובדים – במהלך שנת 2020 התקבלה החלטה בדירקטוריון החברה בדבר חלוקת בונוסים לעובדים בגין רווחי שנת 2018 בהיקף כספי של כ- 13.3 מיליון ש"ח. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, החלטה זו אושרה ע"י רשות החברות הממשלתיות לביצוע בשתי פעימות. הראשונה בשנת 2021 והשנייה בכפוף להשלמת הליך ההפרטה. החברה רשמה הפרשה בסך של כ- 6.7 מיליון ש"ח בדוחותיה הכספיים ליום 31/12/2020.

חברת נמל חיפה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

29. אירועים מהותיים לאחר תקופת הדוח (המשך)

ד. כאמור לעיל, במהלך שנת 2020 התפרסם על ידי רשות החברות הממשלתיות המכרז למכירת מניות המדינה ואף הוגשו על ידי מספר מציעים פוטנציאליים בקשות לעיון במסמכי המכרז ובמסמכים נוספים שנמצאים בחדר מידע שפתחה החברה והמכיל מידע ומצגים רלוונטיים בקשר לביצוע המכירה. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים ההליך למכירת מניות החברה מתנהל והחברה אינה יכולה להעריך בשלב זה באיזה מועד יסתיים הליך ההפרטה.

ה. הסדר פשרה בקשר לתשלום דמי שימוש קבועים לחנ"י ולמשרד התחבורה בגין הכנסות בשטחים הלבנים - בחודש ספטמבר 2020 נחתם על ידי החברה הסכם מקרקעין בין החברה לבין חנ"י המסדיר את התנאים על פיהם תעמיד חנ"י לשימוש חברת הנמל נכסי מקרקעין לצורך מתן שירותי נמל ו/או לשימושים אחרים שהותירו לחברה מכח כתב ההסמכה וחוק רשות הספנות והנמלים וכמו כן הגדיר ההסכם את האחריות, הזכויות והחובות של החברה הנגזרות מקבלת זכויות השימוש הנ"ל. בנוסף באותו מועד נחתם על ידי החברה הסכם פשרה בין החברה לבין חנ"י בקשר להסדרת כל המחלוקות הכספיות המפורטות בביאור 24(ב)(3)(ב) לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2019. הסכם הפשרה להסדרת מחלוקות חנ"י חנ"ח כלל התייחסות לת.א. 16196-05-19 (תיק דמי השימוש וכן תביעה שכנגד בנושא השתתפות חנ"ח בתשלומי משרד הביטחון לחנ"י), ובכלל זאת, כלל נספח בנושא התמלוגים/דמי השימוש הקבועים בשיעור של 4% שיש לשלם למדינה בגין הכנסותיה של חנ"י משטחים לבנים ובמסגרתו הוסדרו התשלומים שתשלם החברה לחנ"י ולמשרד התחבורה.

הסדר הפשרה המתואר בנספח זה כפוף לאישור ועדת התביעות העליונה במשרד האוצר. לאחר תאריך הדוח הכספי נמסר לחברה כי לא אושר הסדר הפשרה על ידי הוועדה האמורה. החברה פנתה למדינה על מנת לקבל פרטים ונתונים אודות החלטת הוועדה, וזאת על מנת לבחון את האפיקים העומדים לרשותה. יובהר כי ככל שהחלטת הוועדה תישאר על כנה, אזי המחלוקת בנושא דרישת משרד התחבורה לתשלום תמלוגים/דמי שימוש קבועים המתוארת בביאור 24(ב)(3)(ב)(8) לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2019 והמחלוקת בדבר מתן זכויות במקרקעין למשרד הביטחון המתוארת בביאור 24(ב)(3)(ב)(7) לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2019 עשויות לחזור להכרעת בית המשפט. נכון ליום אישור הדוח הכספי טרם התקבל מענה לפניית החברה אל המדינה.

ו. תביעה ייצוגית תוספת 40% ליום מנוחה – בהמשך לאמור בביאור 24(ב)(9) לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2020 ולערעור שהוגש כנגד החברה במהלך חודש יוני 2020, בהמלצת בית המשפט, במהלך חודש פברואר 2021 נדחה הערעור שהוגש כנגד החברה בקשר לתביעה ייצוגית זו.

ז. פרישת עובדים במסגרת תכנית פרישה מרצון לעובדי החברה – לאחר תאריך הדוח הכספי אושרה עקרונית בקשה לפרישה מוקדמת של 4 עובדים נוספים. בהתאם לחישוב אקטוארי, החברה צפויה לרשום במהלך שנת 2021 הוצאה נוספת בגינם בסך של כ- 10.2 מיליוני ש"ח. כמו כן, בגין כל עובדים תרשום החברה הוצאות פרישה נוספות בשנים 2021-2024 בסך מצטבר של כ- 40.5 מיליוני ש"ח. (ראה גם בביאור 115).

ח. שיקום רציף קישון מערב – כחלק מהערכות החברה לתחרות בנמלים, החליטה הנהלת החברה בתיאום עם חנ"י על ביצוע עבודות שיקום נרחבות ברציף קישון מערב. עבודות שיקום הרציף החלו בחודש מרץ 2021 ולהמשך כשנה. הנהלת החברה צופה כי עבודות שיקום הרציף יגדילו את כושר התחרות של החברה בקשר לפעילות המטען הכללי. (ראה גם בביאור 24א).